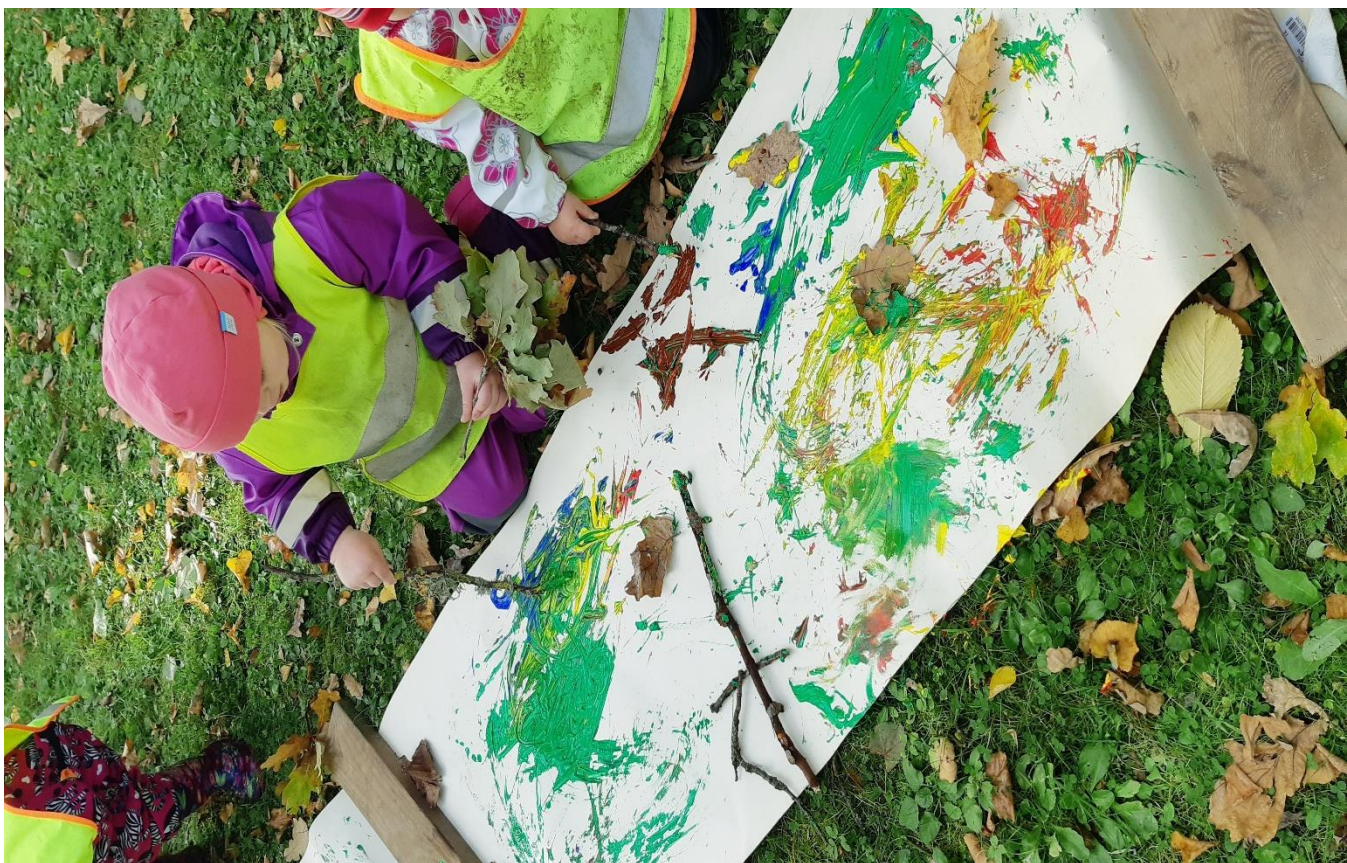

TÜRI LASTEAIA ÕUESÕPPEKOGUMIK

2021

Armas lugeja!

Sinu käes on minu loov-praktiline lõputöö “Türi Lasteaia õuesõppekogumik”.

Kogumik koostati Türi Lasteaia õpetajate heade praktikate näitel.

Kogumikus on õuesõppe praktiline materjal, mis on mõeldud kasutamiseks õpetajatele
õuesõppe tegevuste planeerimise lihtsustamiseks.

Ootan ka edaspidi õpetajatelt kaastöid, et rikastada kogumikku heade praktikatega.

Kogumik on kättesaadav ka elektroonselt.

Aitäh Türi Lasteaia õpetajad, et panustasite.

Aitäh, et aitasite kaasa minu loov-praktilise lõputöö valmimisele.

Aitäh, et aitasite kaasa oma asjakohaste nõuannetega.

Head kogumiku kasutamist ja uute praktikate lisamist.

Jane Reiljan-Rajasaar

SISUKORD

Tegevused 1,5 – 3 aastastele	6
Saabunud on sügis!.....	7
Õunad maas, õunad puul, õunatükk lapse suus.....	10
Jääkaunistused puul.....	12
Puud sügisel, vahtrapuud.....	14
Metsloomad sügisel, siilikene valmistub talveuneks	16
Matemaatiline mäng	18
Sügis	19
Puu elu	21
Okaspuud - mänd ja kuusk	22
Tervislikud jalutuskäigud looduses	24
Talv.....	26
Tegevused 3-4 aastastele	28
Õuesõppepäev	29
Viljapuud sügisel, õunapuu	32
Otsime kevadmustreid.....	34
Talv ja lumi	36
Suvi.....	38
Viis meelt	40
Matk puumaastikul.....	41
Kevad.....	42
Mängud õues	43
Kiviorkester	45
Erinevad mängud.....	46
Tegevused 4-5 aastastele	48

Tunnen puid, lehtpuud.....	49
Lumehelves väike ime.....	51
Looduse mäng metsas, piknikul olles	54
Sügis pargis	55
Sõprus puuga	57
Õunad	59
Õue mängud	60
Nimi loodusest.....	62
Vihmaussid.....	64
Lambad ja alpakad	66
Mullaelu.....	67
Tegevused 5-6 aastastele	68
Pipiga spunki otsimas.....	69
Südamekuu	71
Õppematk Uku isa juhendamisel	74
Võilill-päikeselill.....	77
Pesu pesemine	79
Õunapuu	81
Sügis metsas, "seenelkäik"	84
Pisiloomade rada	86
Joonista ja leia, mida sa õues näed!	88
Kevadel metsas.....	89
Ilmakaared	91
Tegevused koolieelikutele	93
Tähematk	94
Putukad	97
Õppekäik Tolli metsa looduse õpperajal.....	99
„Põhi ja lõuna“	101
Põhi ja lõuna suund	103
Põhi, lõuna, ida, lää.....	105
Looduse ratas.....	107

Ümbritsev loodus	109
„Otsime aja peale“	111
Hobukastan erinevatel aastaaegadel.....	112
Eesti	114

Tegevused 1,5 – 3 aastastele

Tegevuse nimi/teema

Saabunud on sügis!

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Õppida tundma sügise tunnuseid ja nautida õues viibimist

Mõisted

Puu, lehed, vihm, tuul, sügisannid (tammetõrud, kastanid)

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, mina ja keskkond, keel ja kõne, kunst, muusika

Vahendid ja materjalid

Väike kott sügisandide jaoks

Tegevuse käik

Sissejuhatus: alustame sügisteemalise vestlusega juba hommikul – vaatame aknast välja, vaatleme puid ja puulehti. Arutleme, mis põhjusel lehed ei ole enam rohelised ja on värvi muutnud. Õpetaja küsib, milline on ilm (soe/külm) ja läbi selle selgitame, et jahe õhk/temperatuur tingib värvi muutused. Samuti on puude jaoks tähtis see, et päevad on lühemad ja lehed ei saa piisavalt päikesevalgust. Räägime, et sügisel sajab palju vihma ja peab hakkama soojemaid riideid kandma, kuna õues läheb külmemaks. Lepime lastega kokku, et hiljem õue jalutama minnes vaatleme lehti lähemalt ja vaatame, mida me veel puu otsast sügisel leida võime.

Tegevus

Jalutuskäik lasteaia ümbruses. Uurime puid ja nende lehti – korjame erinevat värvi lehti ning nimetame nende värvuseid. Nuusutame ja kompame – mis lõhnaga nad on ja kas nad on kuivad/niisked? Nimetame lehe osasid (leht, vars) ja puu osasid (tüvi, oksad, puuvõre). Korjame maast ka puuoksi, mille otsa lehti toppida. Loendame kokku, kui palju lehti oksakesele mahtusid. Mõistame, et kui leht on juba puu otsast alla kukkunud, siis seda korralikult sinna tagasi kinnitada ei saa. Õpetaja selgitab, et puule kasvavad kevadel uued lehed, kui ilmad lähevad soojemaks ja päevad pikemaks. Ringi jalutades näeme erinevaid puid. Mõnel puul on midagi okste küljes (tammetõrud, kastanid). Vaatleme, nimetame, kompame ja nuusutame ka neid. Korjame tammetõrusid, et nendega hiljem toas matemaatikat teha. Samuti võtab tuppa kaasa iga laps ühe lehe, mille ajalehtede vahele kuivama panna.

Matemaatika: korjame tammetõrusid erinevatesse hunnikutesse, loendame neid ja pistame neid pudeliavadest sisse, et harjutada käe osavust.

Kunst: järgmisel päeval kuivanud lehest kunstitöö tegemine. Värvime lehe pealt guaššvärvidega ja vajutame nendega paberile jäljendeid.

Mina ja keskkond (nädala jooksul): õpetajal on tehtud imekotike, kuhu sisse on pandud korjatud tammetõrud, kastanimunad ja paar lehte. Samuti on sinna juurde lisatud veel sügisande ja puu otsas leiduvat (nt õunad ja käbid). Lapsed kompavad pimesi koti sisu, proovivad ära arvata, mis seal on. Seejärel nuusutame, maitseme ja vaatleme esemeid. Nimetame nende omadusi ja kordame, kust need asjad tulevad (puu otsast).

Kokkuvõte ja tagasiside

Lapsed keskenduvad teemale ja tegevustele hästi, kuna saavad palju praktiliselt katsuda ja korjata. Suuremad lapsed räägivad ka järgmistel päevadel sügisandidest ja kordavad, et õues on läinud külmaks ja vihmaseks. Väiksematele lastele saab terve sügise jooksul kinnistada sügismärkide teemat, kui õues jalutada ja hoovis mängida.

Tegevuse nimi/teema

Õunad maas, õunad puul, õunatükk lapse suus.

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

15-20 minutit

Eesmärk

Laps saab teada, et õunad kasvavad puu otsas oksa küljes. Näeb, et õun kukub maha. Sikutab ise õuna puu oksalt. Saab teada, et õunal on varreke. Korjab maha kukkunud õunad ise korvi. Oskab leida õuest ka teise õunapuu. Saab erinevaid õunaaistinguid kompida, vaadata, maitsta; kinnistab mõisteid: üks ja palju.

Mõisted

Õun, õunapuu, korv.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, matemaatika, keel ja kõne, kunst.

Vahendid ja materjalid

Õunad korvis. Õunapuu alumistele okstel varrelt kummiga kinnitatud õunad, et lapsed ise neid kätte saaksid.

Tegevuse käik

Lapsed: vaatavad kaugemalt ja otsivad pilguga puud, millel kasvavad õunad; 2. Suunduvad puu juurde; 3. Näevad, et õunad on puu otsas ja maas

Tegevused

Lapsed: vaatlevad õunte värvi ja katsuvad kuju, näevad, kuidas õunad kukuvad oksalt maha (õpetaja väikse abiga), saavad ise õuna alumiselt puuoksalt alla sikutada, korjavad kõik õunad maast korvi, kinnistavad mõisteid üks õun-palju õunu: laps võtab ühe õuna ja

paneb korvi, kus on palju õunu, saavad maitsta õunalõiku. Korjatud õuntest valmistasid lapsed ühistöös õunaussi rühmakaaslastega

Tagasiside, kinnistamine

Järgmistel päevadel vaatlevad lapsed sama puud, et kinnistada asukohta ning näha, kas puul või maas on veel õunu. Vaatlevad ja märkavad, kas õuealal on veel kusagil õunapuid.

Tegevuse nimi/teema

Jääkaunistused puul.

Vanus

1,5 – 3 aastat

Kestus

20 minutit

Eesmärk

Laps: õpib kujundama mosaiigi ruudukestega jäätuvat ketast; saab teada, et vesi muutub külma käes jääks; kogeb, et jääkaunistusi saab riputada puuokstele; imetleb omameisterdatud kaunistust puul.

Mõisted

Vesi, jää.

Seos teiste valdkondadega

Kunst (kujundamine). Mina ja keskkond. Peenmootorika.

Vahendid ja materjalid

Värvilised, sädelevad, väikesed, plastikust mosaiigi ruudud. Traadijupid kinnitusaasadeks. Silikoonist muffinivormi aukudega alus. Valamiskannud veega.

Tegevuse käik toas

Lapsed tutvuvad värviliste sädelevate mosaiigitükikestega: vaatlevad, katsuvad, nimetavad värve. Lapsed valivad mosaiigitükikesi ja katavad nendega muffinivormi põhja. Lapsed valavad kannudest vett muffinivormi põhja. Lapsed vaatavad, kuidas muffinivormid viiakse õue jäätuma ja järgmisel päeval tuuakse tagasi tuppa. Lapsed märkavad muutust: vesi on muutunud jääks. Lapsed aitavad välja vajutada jääketast/-kaunistust

Tegevuse jätk õues

Lapsed otsivad üles puu oma mänguväljakul, millele kaunistused riputada, vaatavad, kuidas õpetaja riputab nende tehtud jääkaunistused okstele. Labakutega on lastel seda ise keeruline teha, imetlevad kaunistatud puud

Lisainfo

Õpetaja asetab traadist riputusaasa muffinivormi vee sisse enne jäätuma viimist. Painduvast silikoonvormist on jäätunud kaunistust kerge välja võtta.

Tegevuse nimi/teema

Puud sügisel, vahtrapuud

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

25-30 minutit

Eesmärk

Laps vaatab, võrdleb, uurib milline on vahtrapuu

Mõisted

Puu osad: tüvi, lehed, oksad, juured.

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, mina ja keskkond, keel ja kõne

Vahendid ja materjalid

Puud, lehed, oksad

Tegevuse käik

Sissejuhatus: õpetaja loeb koos lastega salmikese „lehti, langeb”. Lehti, langeb, lehti langeb, sest sügis on käes. Tuuli, puhub, tuuli puhub, sest sügis on käes. Vihma sajab, vihma sajab, sest sügis on käes. Lähemegi otsime oma sõbra vahtrapuu üles. Milline ilus puu ja kui palju lehti on sellel puul. Mis värvi lehti sina märkad? Suur vahtraleht, väike vahtraleht - kas see on suur või väike leht? Näitan lehtede erinevust. Heidame nüüd puu alla pikali ja vaatame mida me näeme? Taevast, pilvi, puid, lehti, oksi. Vaata kuidas lehed liiguvad edasi tagasi vaikselt tuule käes, nagu kiiguksid. Kuula kuidas lehed sahisevad. Tõuse nüüd püsti ja seisa hästi sirgelt nagu vahtrapuu. Tõstame käed üles ja oleme vahtrapuud, sirutame ennast valguse poole, puud tahavad valgust kasvamiseks. Kallistame puutüve.

Kokkuvõte

Lastele meeldis pikali olles vaadelda mida nad näevad. Korjati ka meeleldi lehti

Tegevuse nimi/teema

Metsloomad sügisel, siilikene valmistub talveuneks

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps õpib tundma metslooma: siil - toitumine, elukeskkond, vaenlased, välimus, talvitumine.

Mõisted

Siil, kehaosad: okkaline nahk, väike pea pika koonuga, väikesed silmad ja kõrvad ning lühikese kaelaga ning jalgadega okkad, koon

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, kunst, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Vajaminev materjal õues: puulehed, rehad.

Tegevuse käik

Sissejuhatus õpetajal on käes väike siilike pot- pot, pot- pot, siilipoisid, lehtede hullavad. Pot- pot, pot- pot, siilipoisid lehtede sees magavad. Kus siilikesed magavad, kas toas või õues? Õues, lähme vaatame kas meie saame ka siilikesi aidata, et nendel soe pesa talvel oleks.

Tegevus

Õue jõudes kutsub õpetaja lapsed enda juurde ja nad lähevad oma tuttava vahtrapuu juurde. Toas rääkisime, et siilikesed magavad lehehunnikus, nad koguvad sinna veel sammalt ja rohukõrsi, et soojem oleks. Talvel siilike ei söö vaid ta sööb juba sügisel oma kõhu vihmaussikestest ja putukatest täis. Vaatame kas me näeme siin kuskil natuke suuremat lehehunnikut? Vaadake hoolega ja kõndige rahulikult, sest selle lehehunniku all võib olla siilike.

Siin on siilike aga ta pole veel lehti jõudnud oma pessa tuua. Vaadake milline see siilike on? Siilil on okkaline nahk, väike pea pika koonuga, väikesed silmad ja kõrvad ning väikesed jalad. Vaadake kui väike siilike on aitame tal lehti kokku koguda ja teeme talle ilusa lehehunniku, äkki ta valib pärast meie tehtud lehehunniku omale talve pesaks. Suvel siil keerab ennast kerra ja tal pole pesa vaja aga talvel on väga külm. Õpetaja koos lastega teeb mitu lehehunnikut. Talveks on pesa vaja ka selle jaoks, et väljas kõnnivad ringi rebased ja rebased on siili vaenlased, siil pääseb rebase käest ainult siis kui ta ennast kerra keerab. Mängime ühte mängu.

Mäng. Siilid ja rebane. Siilid (lapsed) vudivad lehtede sees ja kui õpetaja hüüab rebane siis lapsed kükitavad ja on keras nagu okkalised siilid.

Tegevuse nimi/teema

Matemaatiline mäng

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

10 minutit

Eesmärk

Laps rühmitab esemeid ühe sarnase tunnuse (värvus, kuju, suurus vms) järgi hulgaks.

Mõisted

Suur, ämber, kivi, käbi, raske, kare, sile

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst

Vahendid ja materjalid

Kivid, käbid, ämbrid

Tegevuse käik

Õues on kaks erineva värviga ämbrit, seal on läbisegi kivid ja käbid, mõlemaid 5 tk. Laste ülesanne on ämbrist võtta kivi ja viia kivide ämbriksse, sama teha käbidega. Laps peab valima õige/vastava ämbri, kuhu oma vahend panna. Hiljem saab õpetaja koos lastega kontrollida, kas kivid ja käbid on õiges ämbriks. Mängu käigus rühmitab laps kuju järgi vahendid. Lisaks õpib tundma värve ja kujundeid, raskust, materjali

Tegevuse nimi/teema

Sügis

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

25-30 minutit

Eesmärk

Laps tunneb lasteaia õuealal kasvavaid puid, Laps oskab nimetada kaske, vahtrat, tamme, kuuske, lille, põõsast. Laps oskab rühmitada esemeid suurteks ja väikesteks. Laps tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest. Laps võtab julgelt osa liikumistegevusest ning mõistab juhendaja käsklusi

Mõisted

Puud- kask, vaher, tamm, kuusk, lill, põõsas, suur ja väike

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine, kunst

Vahendid ja materjalid

Puud, lehed, oksad

Tegevuse käik

Lapsed liiguvad õpetaja juhendamisel. Iga objekti juures vaadeldakse vastavat objekti. Puu nime õpitakse läbi liisusalmi. Õpetaja teeb igast puust pildi. Punktidest, kus asub puu, võtab laps kaasa ühe lehe. Liikumismäng: moodustatakse 3 gruppi- vahtralehed, kaselehed ja tammelehed. Lapsed alustavad ümber põõsa jooksmist, lehed käes. Õpetaja annab mängu käigus erinevaid käsklusi, näiteks „Vahtralehed kükki!“, „Kaselehed-stopp!“, „Tammelehed jooksevad käed üleval!“. hiljem võrreldakse erinevate puude lehti

suuruse alusel. Katse, kas lapsed tunnevad ära erinevate puude lehed. Erinevate puude lehed kleebitakse paberile ning kasutatakse rasvakriite ja frotaaž tehnikat.

Tegevuse nimi/teema

Puu elu

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

10 minutit

Eesmärk

Laps jälgendab puu elutegevust õpetaja jutustuse ja liigutuste põhjal.

Mõisted

Puu, ärkamine, päike, langemine

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

puud

Tegevuse käik

Õpetaja “võlub” kõik mängijad puudeks, kes ei saa asukohta vahetada. Mängijad jälgendavad puu elutegevust õpetaja jutustuse ja liigutuste põhjal. On kevad. Päike hakkab soojemalt paistma ja puu ärkab talveunest - Ärkamist väljendav liigutus. Maapind soojeneb ja juured ärkavad - Maapinda uuristavad liigutused jalgadega. Puu mahlad hakkavad liikuma - Kükitamine ja joomist jälgendav hää. Lehepungad puhkevad - Pungakujuliselt hoitud käed avatakse laiuvateks lehtedeks. Esitatud näite eeskujul tehakse läbi puu toitumine, viljade valmimine, tormi mõju puule, lehtede langemine ja talvine puhkeseisund. Mängu käigus saab jälgendada ka puul elavate organismide ja puud külastavate loomade hääli (linnud, orav).

Tegevuse nimi/teema

Okaspuud - mänd ja kuusk

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps tutvub okaspuudega - kuusk, mänd. Laps loendab kolmeni. Laps võrdleb pikk-lühike, suur-väike. Laps kuulab ja paneb tähele.

Mõisted

Okkad, kare, sile, käbi.

Seos teiste valdkondadega

Keel ja kõne, matemaatika, mina ja keskkond, kunst.

Vahendid ja materjalid

Valge paber, teip, rasvakriidid, käbid, puuoksad, orava kostüüm

Tegevuse käik

Jalutame lastega lähedal asuvasse parki. Parki jõudes võtab meid vastu orav, kes on unustanud, milline on mänd ja milline on kuusk. Saime teada, et talle maitsevad pikkade käbide seemned, kuid ta ei tea, millise puu otsas need kasvavad. Orav palub laste abi, et koos nende ja õpetajaga meelde tuletada. Männi ja kuuse ümber on pandud teibiga valge paber. Lapsed katsuvad männi koort- kare, krobeline. Iga laps saab rasvakriidiga kanda männi tüve mustri paberile. Vaatleme männi käbi ja okkaid. Sama teeme ka kuusega. Võrdleme kuuske ja mändi – käbisid (suur ja väike), okkaid (paaris ja pikad, ühekaupa ja lühikesed), siledam ja karedam.

Mäng. Oraval on kõht nii tühjaks läinud. Ta räägib lastele, et lemmik toit on tal käbide seemned. Õpetaja tõstab ülesse kuuse käbi ja orav palub igal lapsel tuua talle kolm suurt käbi; männi käbi -kaks väikest käbi. Küsime oravalt, kas tal tuli meelde, millise puu otsas suured käbid kasvavad. Koos laste abiga saab selgeks, et orava lemmik käbid kasvavad kuusepuu otsas. Et veelgi vahvam oleks saab nendest käbidest meisterdada maapinnale vahvaid pilte. Iga laps kasutab oma loovust- iga tulemus on väga hea.

Tagasiside

Tagasiteel meenutame, kellega me pargis kohtusime? Mis olid need kaks puud, millega tutvusime? Millise okaspuu käbi oli suurem, millise puu okkad on pikemad? Õpetaja abiga saavad kõik küsimused vastatud.

Tegevuse nimi/teema

Tervislikud jalutuskäigud looduses

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Äratada lapses huvi erinevatel aastaaegadel värskes õhus liikumise ja looduses toimuva vastu.

Mõisted

Puud, lehed, vihm, tuul, putukad

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, kunst

Vahendid ja materjalid

Luup

Tegevuse käik

Lapse tervise hoidmiseks ja edendamiseks ning liikumisvajaduse rahuldamiseks on hea võimalus jalutada looduses, selleks sobivad nii lasteaia õuealad, looduslikud paigad. Erinevad ilmastikutingimused võimaldavad lastele selgitada õiget riiete valikut ja ohutut käitumist looduses.

Tegevus

Lapsed otsivad oksahunnikust huvitava kujuga oksti, olles ettevaatlikud ja tähelepanelikud. Okstest meisterdatakse midagi huvitavat. Õpitakse tundma puid ja putukaid, kasutades luupi. Erinevatel aastaaegadel korjatakse erinevate puude lehti. Õpitakse tundma loodust.

Okstest raami meisterdamine maapinnale, selle sisse jäävate taimede kirjeldamine ja nimetamine, tutvumine söödavate ja mitesöödavate taimede, marjade ja seentega. Luubiga metsaputukate uurimine nende kirjeldamine ja nimetamine.

Õppimine lõimimine liikumisega – siksak liikumine puude vahel, kraavide ületamine, pehme ja kõva pinnasel käimine. Ettevaatlikkuse ja tähelepanelikkuse harjutamine, orienteerumine metsas, metsahäälete kuulamine, metsaõhu nuusutamine, erinevate puude ja taimede lõhna tundmine.

Pargipuude, põõsaste ja taimede vaatlemine, nende viljade uurimine ja nimetamine. Mäest üles ja alla jooksmine, ronimine. Ohutuse meenutamine.

Kokkuvõte ja tagasiside

Lapsed saavad loodusest leiduvatest materjalidest meisterdada huvitavaid asju. Kinnistub liikumisrõõm ja aktiivne eluviis kogu edaspidiseks eluks.

Tegevuse nimi/teema

Talv

Vanus

1,5-3 aastat

Kestus

20 minutit

Eesmärk

Laps oskab nimetada vähemalt ühe lume omaduse. Laps julgeb osaleda vestluses ning enda arvamust avaldada. Laps oskab hüpata kaks jalga koos. Laps oskab võrrelda hulkasid, tunneb väljendeid rohkem-vähem, suurem-väiksem. Laps suudab end väljendada loovalt.

Mõisted

Lumi, rohkem, vähem

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst, liikumine

Vahendid ja materjalid

Lumi

Tegevuse käik

Lume ja külmemate ilmadega kolitakse õppetegevused rühmaruumidesse. Aga ka talvel saab edukalt õues õppida. Talvised päevad on lühikesed siis on oluline viibida lastega päeval palju õues. „Jäljed lumel“- lumeinglite tegemine, lumes hüppamine. Kuuse vaatlemine ning vestlus kuusest – jõulupuu, igihaljas. Lapsed saavad oksaga joonistada lumele pilte. Sulaga saab teha lumepalle, siis võrdleme pallide kuju ning suurust. Tegevust võib läbi viia ka gruppides, kes teeb teatud aja jooksul suurema kuhja lumepalle.

Tegevused 3-4 aastastele

Tegevuse nimi/teema

Õuesõppepäev

Vanus

3-4 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

laps tunneb rõõmu liikumisest, õues olemisest, koos tegutsemisest, kinnistab aasta jooksul õpitut.

Mõisted

Kivid, käbid, oksad, lokulaud (ise tehtud pill, mis muidu rühmatoas oli).

Seos teiste valdkondadega

Liikumine, keel ja kõne, matemaatika, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Kujundid - mis olid välja prinditud ja kiletatud. Eelnevalt valmis joonistatud. Suur ristsõna ja küsimused/mõistatused. Väiksemate laste jaoks lihtsamad mõistatused. Väikesed papist pildiraamid paberid ja rasvakriidid, asfaldikriidid. Lasteaia hoovil seisev känd.

Tegevuse käik

Tegevuskeskustes. Iga keskuse põhirõhk ühel valdkonnal.

Tegevus

Tegevus toimus lasteaia õuealal, oli kuus tegevuskeskust. Laste kogunemiseks anti märku torupillimänguga. Ühe rühmaga toimetades saavad lapsed järjest liikuda punktist punkti ja punktid ei pea olema teineteisest kaugel. Lapsed kogunesid lasteaia ette muruplatsile ja moodustasid suure ringi.

Laulsime tervituseks laulu:

Hei tere sa, (3 käteplaksu) (3 põlvepatsu) (trambi 3 korda)

On hommik käes (3 käteplaksu) (3 põlvepatsu) (trambi 3 korda)

Ja rõõmus ma (3 käteplaksu) (3 põlvepatsu) (trambi 3 korda)

Sind jälle näen! (3 käteplaksu) (3 põlvepatsu) (trambi 3 korda)

Liigutused: kummarda ja katsu kätega maad ja ütle: tere maa ja tere muld.

Kummardades jäta käed pisut kõrgemale maast ja tervita muru,

Siis liiguta käsi enda ees õlgade kõrgusel ja tervita põõsaid. Tõsta käed kõrgele ja tereta puid ning kõige lõpuks tõuse kikivarvukile ja siruta käed nii kõrgele kui saad ja tervita päikest ja taevast. Täna ka ilmataati imelise ilma eest.

Algab tegevuskeskustes toimetamine. Punktist punkti liikumisest annab märku kellukese helin.

Ussimängu punkt: nooremad lapsed teevad kaks viirgu. Suuremate puhul kasutame viirgudesse jagamiseks paaris lugemist. Number ühed jäävad ühte viirgu ja number kahed astuvad kõrvale ja moodustavad teise. Nooremate rühmade lapsed käivad ükshaaval seisvate laste vahel nõ slaalomit. Suuremate laste puhul määratakse kindlaks pea ja saba. Teine laps liigub kohe esimese järel jne kuni iga laps saab oma kohale tagasi. Mängu saadab juhendaja jutt madudest, kes talvel puhkavad ja kevadel taas ringi liikuma hakkavad. Proovige ka ussi moodi susiseda.

Kujundid- näitlike vahendite abil kujundite meeldetuletamine ning kujundite värvid. Naeri muinasjuttu jutustamine, kasutades nõ lamenukke. Lapsed proovivad muinasjuttu ka koos läbi mängida ja tõmmata hiiglasuurt naerist välja. Suuremad lapsed proovivad muinasjuttu ise meelde tuletada ja jutustada ning naeriga rammu katsuda.

Ristsõna ja mõistatused - vanemad lapsed loevad ise mõistatusi ja kirjutavad ristsõnakastidesse õiged vastused. Nooremad mõistatavad ja püüavad hääldata või määrata hääliku asukohta sõnas. Kiiremad lahendajad saavad ka ise mõistatusi välja mõelda.

Lapsed kuulavad looduse hääli, kasutavad looduslikke materjale rütmipillidena. Sõnadele rütmi tegemine nt. Ke-vad, päi-ke, maa, muld, vihm jne- lõpuks valmib koos üks tore laul.

Mis puud lasteaia hoovis kasvavad? Kui suured on puudel pungad. Millisel puul on kõige suuremad pungad ja millisel kõige väiksemad. Milline puu on kõige kõrgem ja milline kõige madalam.

Aseta paber kännule ning hõõru rasvakriidi küljega paberit nii, et paberile ilmuvad nö puuringid. Valminud töödele pane ümber must värvi paberist kitsas raam ning moodusta neist üks suur puuringidega kollaaž, mis näeb välja nagu lapitekk.

Tegevuse nimi/teema

Viljapuud sügisel, õunapuu

Vanus

3-4 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps õpib tundma õunapuud, saab teada kus õunad kasvavad, millised õunad on ja mida kasulikku õuntest teha saab.

Mõisted

Õunapuu - tüvi, oksad, lehed, õunad - viljad. Õun - koor, vars, seemned, õuna naba.

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, kunst, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Korv, pikk nöör

Tegevuse käik

Lastel on käes väikesed riideussikesed. Loeme koos salmikese:

„Suss- suss õunauss”

Suss- suss, suss- suss, õunauss,

Õuna käike ajab.

Suss- suss, suss- suss õunauss,

Lapsi taga ajab.

Peitu!

Õunauksikesele meeldib õuna sisse käike ajada. Läheme õue vaatame kuhu õunauksid oma kodu on jõudnud juba teha

Tegevus

Kus õunauksi kodu on? Õuna sees. Kus õunad kasvavad? Õunapuul. Jookseme nüüd suure õunapuu juurde. Heida pikali, mida sa näed? Õunapuud. Milline õunapuu on? Suur. Kas ta on suurem kui meie? Ja. Mida sa näed kui sa õunapuud vaatad? Õunu, oksti, lehti, tüve. Kas me juuri puul ka näeme? Ei. Kus juured on? Maa sees. Sealt saab õunapuu toitu ja vett, et õunapuul ilusad õunad kasvaksid. Millised on õunapuu oksad, kas kõik on ühesugused? Pikemad, lühemad, peenemad, jämedamad. Tõuse püsti ja vaatame kas me saame ilusa ringi ümber õunapuu teha.

Mäng” aias kõnnib Anneke” Õunapuul on sügisel ilusad õunad küljes aga vaata nii palju õunu on puult alla kukkunud, korjame need õunad siia laua peale. Teeme pika õunauksi, paneme teineteise kõrvale õunad, vaatame kui pika õunauksi me saame. Õunad on korjatud ja ussike sai ka valmis. Loendame mitu õuna me korjasime.

Mäng. Kui ma tõstan üles suure õuna siis sa hüppad ja kui ma tõstan üles väikse õuna siis sa kükitad. Ma võtan siit ühe õuna ja vaatame milline see õun on? Ümmargune. Mis värvi õun on? Punane, roheline. Vaata õunal on ka saba, selle sabaga ripub ta puuoksa küljes. Õunal on ka õuna naba, oh, ooo, mis see veel on? Näe siin on õuna naba. Õunal on ka koor, kas koort tohib süüa? Aga enne tuleb õun alati ära pesta. Aga kuhu siis need õunauksid kadusid? Uurime õuna. Näe, siin ongi ussike õuna sisse pugenud, pisike must kohake näitab seda meile. Lõikame õuna pooleks siis näeme kas uss on käike ka õuna sisse ajanud, ongi... Mida me veel õuna sees näeme? Seemned, mis värvi seemned on? Pruunid ja nendest seemnetest kasvavad uued õunapuud.

Kokkuvõte

Põnevust tekitas tegevuses õunauks. Kuna tegevus oli vaheldusrikas siis püsivust jagus tegevuse lõpuni.

Tegevuse nimi/teema

Otsime kevadmustreid

Vanus

3-4 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps märkab muutusi kevadises looduses, õpib märkama looduse ilu ja mustreid.

Mõisted

Muster, loodus tärkab, kevadekuulutajad

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, kunst, muusika.

Vahendid ja materjalid

Lauamängudest saadud papist raamid, luup, fotoaparaat.

Tegevuse käik

Tegevus toimub lasteaia pargis ja aiamaal. Ettevalmistus õuetegevuseks.

Hommikuringis lugesime salmi:

Kuula vaikselt, siis sa märkad, Kuidas kevad jälle tärkab.

Kevad tuleb, kevad tuleb,

Tagasi toob pääsud, kured

Arutlesime lastega, mida tähendab looduse tärkamine, vaatlesime suurt pilti varakevadisest loodusest. Küsimused lastele: „millest sa saad aru, et talv on lõppemas ja kevad on saabumas? (pildi vaatluse põhjal). Kelle või mille kohta öeldakse, et need on kevade tunnused, kevadekuulutajad? Otsisime neid koos ka pildilt. Lapsed nimetasid

lumikellukest, jääpurikat, sulavat lumememme ja seda et mõnes kohas on lumi juba ära sulanud ja muld paistab.

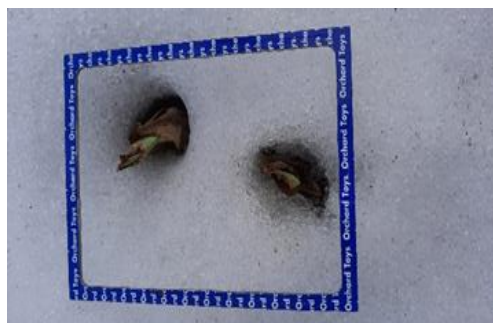
Õuetegevus: võtsime kaasa lauamängudest saadud raamid ja suundusime jalutuskäigul lasteaia territooriumile. Laps sai endale papist raami ja asusime pargist ja aiast erinevaid kevadmärke otsima. Lapse ülesanne oli leida loodusest „pilt“. Raam tuli asetada kas lumele, lumest väljapaistvale lillele, mullast väljatungivatele rabarberitele, jäljele lumel, mutimulla hunnikule, puukoorele jne. Otsisime luubiga puuokstelt pungasid, mullast välja paistvaid taimeotsakesi ja leidsime ka paar väikest ussikest lumel ringi liikumas. Kui laps oli endale mingi „pildi“ leidnud, siis tegin sellest foto. Tegevus kordus. Päris mitmed lapsed leidis mitu huvitavat objekti. Mängumaja juurde tagasi jõudes jälgisime jääpurika tilkumist, kuulsime vee tilkumist linnulaulu (tihaste ja vareste häält)

Kokkuvõte ja tagasiside

Lapsed sattusid päris hasarti. Mitmed lapsed leidsid huvitavaid esmapilgul märkamatuid „pilte“, lihtsalt jälgi lumelt ja puukoorelt. Õpetaja poolt tehtud fotodest tegime rühmas näituse. Ka tegevuse lõppedes soovisid mõned lapsed veel raamidega mänguväljakul edasi liikuda ja uusi pilte otsida.

Tagasiside

Tegevuse käigus õppisid lapsed tähelepanelikku vaatlusoskust. Lapsed nägid, et looduses liikudes tuleb silmad- kõrvad lahti hoida ja vahel ka ettevaatlikult ringi liikuda, sest ei taha me ju väikseid tärkavaid lumikellukest katki astuda. Lapsed nägid, kui ilus võib olla kasvõi poritriibuline maapind ja puukoor.

Tegevuse nimi/teema

Talv ja lumi

Vanus

3-4 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps mõistab, et talvel on õues külm ja tuleb soojalt riidesse panna ning tutvub lume omadustega.

Mõisted

Lumi, külm, pisikud, riided.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, kunst, liikumine.

Vahendid ja materjalid

Ämber, lumi, kinnas,

Tegevuse käik

Tegevus toimub alguses toas.

Lapsed armastavad õues lund maitsta, kuid ei mõista olulist, et lumi on külm, teeb kurgu haigeks, süües satuvad kõhtu pisikud ja kõht hakkab valutama. Arutlesime lastega, mida tähendab külm ja talvel soojalt riidesse panek. Õpetaja tõi õuest ämbriga lund ja lubas lastel lund ilma kinnasteta katsuda. Lapsed said aru mis on külm ja mida selleks tegema peab, et käsi ei külmetuks. Kui kinnast kätt panna ja lund katsuda siis käsi ei külmetu. Siit tähelepanek: talvel õue minnes pane soojalt riidesse. Lapsed mängivad toas nukkude riietumis mängu. Nukud oli vaja õues viia ja lapsed pidid nad vastavalt riidesse panema, et nad ennast ei külmetaks.

Õues mängides lapsed ikka maitsevad lund. Toas on soe ja lumi sulab, õpetaja uuris koos lastega mis lume seest välja sulas – oli näha, et lumi on must ja söömiseks ei sobi. Lume sulamise vees on palju pisikuid. Vesi seal ämbris on sogane ja hägune. Vestlesime, et miks on vesi must ja kas seda võib juua, õpetaja tõi võrdluseks kraanivee, erinevus oli silmaga märgatav. Järeldati, et kuigi lumi on valge, siis musta vett nähes lapsed enam lund süüa ei soovinud – mõneks ajaks.

Kokkuvõte ja tagasiside

Lastel kinnistus mänguga ja proovimisega teadmine, et talvel õue minnes tuleb soojalt riidesse panna ning lund ei ole soovitatav süüa.

Tegevuse nimi/teema

Suvi

Vanus

3-4 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps märkab looduses iseseisvalt erinevaid objekte. Laps teab, mida tähendavad mõisted elus ja eluta. Laps tunneb ära erinevad värvid, suurused ja kujud. Laps osaleb aktiivselt vaatluses luubiga. Laps teab, et vesi on märg ja voolav. Laps oskab nimetada erinevaid tegusõnu.

Mõisted

Eluta ja elus, märg ja voolav

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst

Vahendid ja materjalid

Teip, vesi, liiv, luup, paber, joonistusvahendid

Tegevuse käik:

Paljud lapsed puhkavad suvel lasteaiast ning enamus lasteaedades on ka kergendatud õppeaeg. Siiski pakub suvi häid võimalusi just õuesõppele. Soojus, päike ja lõhnavad lilled meelitavad aega veetma just õues. Miks mitte siis õues midagi põnevat ette võtta! Vaadeldakse suvele iseloomulikke omadusi looduses. Õpetaja kinnitab iga lapse käe külge teibi, kleepuv pool väljapoole, laps võib korjata meelepäraseid asju ning kleepida oma käevõrule. Otsida võib veel elus ja eluta asju, erineva värvi, suuruse ja kujuga. Lapsed uurivad luupidega lillepeenral asuvaid. Valmistame liivakastis kooke. Uurime,

kuidas vesi voolab ja millised on vee omadused. Käevõrude vaatlemine. Joonistamine õues.

Tegevuse nimi/teema

Viis meelt

Vanus

3-4 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps tunnetab oma viit meelt ja teeb viie meelega koostööd.

Mõisted

Meeled, nägemine, haistmine, kuulmine, kompimine, maitsmine

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst

Vahendid ja materjalid

Tööleht, looduslikud vahendid

Tegevuse käik:

Lapsed saavad õpetajalt ülesande leida
õuest erinevaid asju mis on töölehel
märgitud.

 NÄGEMINE Leia <ul style="list-style-type: none">• midagi kollast• midagi triibulist• midagi väikest• 5 ühesugust asja• midagi pikka	 KUULMINE Püüa kuulda <ul style="list-style-type: none">• midagi valju• midagi krudisevat• looma (linnu) häält Leia midagi, millega saab muusikat teha
 KOMPIMINE Leia ja katsu <ul style="list-style-type: none">• midagi pehmet• midagi märka• midagi siledat• midagi krobelist	 HAISTMINE Leia ja nuusuta <ul style="list-style-type: none">• lill, mis lõhnab• lõhn, mis sulle meeldib MAITSMINE Leia: <ul style="list-style-type: none">• midagi, mida inimene sööb• midagi, mida loom sööb

Tegevuse nimi/teema

Matk puumaastikul

Vanus

3-4 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps arendab puukoorel luubiga oma tähelepanu otsides ja uurides

Mõisted

vaatlemine, nägemine, uurimine, puukoor

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst

Vahendid ja materjalid

Luubid, 2 – 3 meetri pikkused nöörid igale mängijale

Tegevuse käik

Lapsed matkavad. Matk, mis toimub mööda puu ümber seotud umbes 2 – 3 meetri pikkust nööri. Matkajad liiguvad, uurides sentimeeter haaval puukoore pinda. Lastele meeldivad väga väikesed asjad. Mikromaastikul liikudes näevad nad luubi abil imelisi asju. Kui retk on läbitud, palub õpetaja, et lapsed tähistaksid koha, mis oli kõige huvitavam. Seejärel jutustab igaüks, mida ta nägi. Juhendaja toetab jutustajaid küsimustega: “Millises maalilmas sa oled? Kes on su lähimad naabrid selles mikromaastikul? Kas nad on sõbralikud? Kas nad töötavad kõvasti? Mida see ämblik kavatseb teha? Kuidas ta veedab oma aega?” Rühmaruumis võib hiljem joonistada matka kõige huvitavamat paika.

Tegevuse nimi/teema

Kevad

Vanus

3-4 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps oskab märgata muutusi puude juures. Laps kordab 1-2 realist luuletust juhendaja järgi. Laps oskab nimetada mõne puu ja lille nime. Laps suudab keskenduda vaikselt ühele tegevusele iseseisvalt.

Mõisted

vaatlemine, puud, põõsad,

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond,

Vahendid ja materjalid

Luup

Tegevuse käik

Vaadeldakse puude oksid. Otsitakse tärkavaid lehti. Võib kasutada ka luupi. Võrreldakse kaskede tüvesid, millisel puul on üks tüvi ja millistel mitu. Piilutakse lillepeenralt, kas mõni lilleke juba lume vahelt paistab. Võrreldakse põõsast ja puud. Millised on nende omadused? Pilvevaatlus ning linnulaulu kuulamine.

Tegevuse nimi/teema

Mängud õues

Vanus

3-4 aastat

Kestus

40 minutit

Eesmärk

Laps oskab arvestada oma rühmakaaslastega.

Mõisted

Sõbrad ja vahendid mängudeks

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst, liikumine

Vahendid ja materjalid

Pikk traat (u 20 cm), Ilukõrvits, vahtralehed. Kastanid, õunad, kivid jne. Mängualus (midagi siledat). Kaanega pappkarp, mille ühel küljel on avaus, kust käsi sisse mahub. Looduslik materjal. Kaks pikka nõõri või lipukesed

Tegevuse käik:

Mäng - LEHEUSSIKESE KLEIT Õpetaja meisterdab ilukõrvitsast ussikesele peasilmad, suu, nina. Ilukõrvits pannakse traadi otsa ning õpetaja näitab lastele ussikest: „Vaadake! Sellel ussil pole riideid seljas. Ma võtan siit ühe vahtralehe ja panen ussikesele selga. Näed, kui rõõmus ta on. Tooge mulle lehti! Teeme ussile ilusa kleidi.“ Traat lükitakse tihedalt lehti täis.

Mäng - REASTA KASTANID. Mängijad reastavad kastaneid suuruse alusel, väiksemast suuremani või vastupidi. Esemed võivad olla ka segamini (kivid, kastanid, õunad). Raskemaks variandiks võib proovida ka sama asja teha silmad kinni seotult.

Mäng – VÕLULAEGAS. Õpetaja paneb karpi looduslikke materjale vastavalt laste arvule. Laps pistab käe karpi ja haarab pihku ühe asja. Ta kompab seda ja püüab mõistatada, mis asi tal käes on. Kätt karbist välja võtmata ütleb ta asja nime. Siis võtab laps koos asjaga käe karbist välja ja vaatab eset ning näitab ka teistele. Lapsele tundmatule esemele aitavad kaaslased nime leida. Iseloomustatakse laekast välja tõmmatud leidu.

Mäng - MAASTIKU MUUTMINE. Moodustatakse kaks gruppi, kes valivad endale kindlaksmääratud märgistatud maa-ala. Mõlemad grupid uurivad oma ala: maapind, lehed, oksad, kivid jne. Seejärel vahetavad grupid maa-ala omavahel. Nüüd muudetakse midagi naabrite maa-alal. See võib olla okste ümbertõstmine, kivide teistpidi pööramine, liivakuhila tegemine jne. Piiratud maa-ala ei tohi tallata, kõik muutused tehakse väljastpoolt. Märguande peale naastakse oma maa-ala juurde ja püütakse avastada selle muutusi. Muutusi avastatakse muutujate juuresolekul. Väiksemate mängijate puhul võib mängida ühe grupiga, õpetaja teeb muutused.

Tegevuse nimi/teema

Kiviorkester

Vanus

3-4 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps oskab märguande peale kiviga rütmi lüüa.

Mõisted

Kivi, orkester

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, muusika

Vahendid ja materjalid

Kivid

Tegevuse käik

Iga laps saab endale kaks kivi. Dirigendi (õpetaja) märguande peale hakatakse mängima. Mängija lööb dirigendi näidatud rütmis kahte kivi teineteise vastu. Mängimist alustab üks mängija, siis teine, kolmas mängija jne, kuni kõik mängijad on haaratud orkestrisse. Vastavalt dirigendi märguandele lõpetab mängu kolmas, teine ja siis esimene mängija. Kui mängijaid on palju, võib jagada nad eri rühmadesse.

Tegevuse nimi/teema

Erinevad mängud

Vanus

3-4 aastat

Kestus

40 minutit

Eesmärk

Laps suudab erinevaid lõhnu eristada, looduspilti kirjeldada,

Mõisted

Lõhn, plasttops, A-4 formaadis paber, kleeplint, rasvakriidid, plast pudel, pudelikork, pael, kilekott, kommipaber, puuks.

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst

Vahendid ja materjalid

Plasttops, Looduslik lõhnav materjal, paber, kleeplint, rasvakriidid, pudelikork, pael, kilekott, kommipaber, tühi plastpudel, puuks

Tegevuse käik

Mäng – LÕHNATUNDJA, õpetaja korjab topsi mingi lõhnava materjali. Kõik mängus osalejad nuusutavad seda lõhna ja otsivad ümbrusest sama lõhnavat materjali oma topsi. Õige lõhna tekitaja leidnud mängijad saavad lõhnatundjateks.

Mäng - LOODUSPILT RAAMIS, Igale lapsele meisterda paberist raam. Raam asetada looduses meeldivale kohale. Raamis sisse jääb tükike vaadeldavast looduselast (tükike murust, metsamaastikust jms). Nii saadakse oma naturaalne looduspilt. Laske lapsel oma pilti kirjeldada ning panna oma looduspildile nimi.

Mäng - PUUKOORE JÄLJEND, Kinnita paber puutüvele ning hõõru seda tugevalt rasvakriidiga. Paberile ilmub puukoore jäljend. Proovige erinevate puudega.

Mäng – MIS EI KUULU LOODUSESSE, esemed on puuoksa küljes. Arutletakse, mis esemed need on, miks need ei sobi loodusesse, mis mõju nad avaldavad loodusele ning kus on nende õige koht.

Tegevused 4-5 aastastele

Tegevuse nimi/teema

Tunnen puid, lehtpuud

Vanus

4-5 aastat

Kestus

20 minutit

Eesmärk

Laps tunneb oma õuesõppe alal kasvavaid lehtpuid

Mõisted

Tamm, kask, hobukastan, vaher

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunstiõpetus

Vahendid ja materjalid

Puulehed

Tegevuse käik

Huvi äratamiseks on kaasas fotod kus on peal erinevad lehtpuud meie õuealal. Lapsed uurivad pilte ja määravad suunad, kus need puud kasvavad. Lastele antakse mõistatuste ja vihjetega selle otsitava lehtpuu kohta infot ja leitakse õige lehtpuu. Iga puu juures vaadeldakse puu kõrgust, võra, leitakse leht ja olemasolul ka vili. Häälitakse puu nimetus, määratletakse algus häälik ja moodustatakse puulehtedest algus täht. Puulehtede kujude võrdleme ning loendame kui palju erinevat liiki puid me oma õpperajal kasvamas märkame. Õppetegevuse kinnistamiseks on lastel tööleht kase, tamme, kastani ja vahtralehtede šabloonidest ning lapse ülesandeks on iga puu juurest leitud ühe lehe õige paigutamine samasugusele šabloonile ja korrata puu nimetust.

Tegevuse nimi/teema

Lumehelves väike ime

Vanus

4-5 aastat

Kestus

25 minutit

Eesmärk

Laps teab mis on lumehelves ja kirjeldab seda, laps teab, et lumehelbed koosnevad veest ja tekivad pilve sees, laps loendab 1-5ni, laps lahendab mõistatusi

Mõisted

Külmunud vesi, plaadikesed, külmakraadid, õhukene, langeb, jäänõelad, jääkristall

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika

Vahendid ja materjalid

Luubid, tumedad kindad

Tegevuse käik

Lapsed lähevad koos õpetajaga õue. Õpetaja loeb lastele ette O. Saare luuletuse „Lumelugu“

Tuli tuul,

tõi pilve kaasa.

Tuli pilv,

tõi lume kaasa.

Nüüd on valged

puud ja põõsad.

Loeb uuesti ja koos lastega. Õpetaja juhib tähelepanu sellele, et õues on kõik lumine (puud, põõsad). Küsimused: mis aastaaeg praegu on? (talv) Kuidas me aru saame, et on talv? (lumi, jää, külm, raagus puud jne). Õpetaja selgitab, et lund sajab siis, kui on külmakraadid. Lumi koosneb lumehelvestest. Kui vihmapiisk pilve sees külma saab siis muutub see lumehelbeks ja langeb maapinnale. Lumehelbes ongi külmunud vesi. Lumehelbes on ise õhukene plaadike, mida rohkem on külma, seda õhem see plaadikene on. Kui lumehelvest hoolega vaadata siis näeme jäänõelakesi. Lumehelbes on väike jääkristall, mis on tähekeste moodi. Kunagi ei ole kahte ühesugust lumehelvest. Lapsed saavad endale luubid ja püüavad kindaga lumehelbeid. (kui lund ei saja siis õpetaja viskab lund õhku, et lapsed saaksid lumehelbeid püüda). Lumehelveste uurimine luubiga ja kirjeldamine. (õhuline, mustiline, valge, ilus jne). Lumehelveste loendamine kindalt. (laps loendab vähemalt viieni) Luubid tagasi kasti. Mõistatused: Õues mäena, toas veena. (lumi) Külm, kui jää, valge, kui sai, pehme, kui sulg. (lumi) Sünnib sügisel, sureb kevadel. (jää, lumi) Mees ehitab kirveta silla. (külm)

Tagasiside

Lõbus mänguline tegevus: lapsed hullavad lumes, viskavad lund õhku ja püüavad lumehelbeid. Vaatavad, kuidas lumi alla langeb. Huvi korral uurivad lapsed veel luubiga muid objekte.

Kordamine: Mis on lumi? (jäätnud vesi) Kuidas lumehelbes tekib? (vesi jäätub pilves ära) Mis on jäätumiseks vaja? (külmakraade) Mille moodi on lumehelbes? (tähekeste) Kuidas lumehelbes maale jõuab? (langeb)

Kokkuvõte

Kui on külmakraadid siis tekib pilve sees veepiisast lumehelbes ja langeb maale. Lumehelbes meenutab väikest tähekest ja hoolikalt vaatamisel näeme jäänõelakesi. Lapsed said tegevuse käigus teada, kuidas tekib lumehelbes, millest see koosneb ja kuidas meieni jõuab. Oskavad kirjeldada lumehelvest. Loendavad numbrite viieni. Oskavad lahendada mõistatusi

Tegevuse nimi/teema

Looduse mäng metsas, piknikul olles

Vanus

4-5 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps tunnetab erinevaid materjale. Laps saab kompimise teel aru, millise esemega on tegemist. Lapsel areneb maitsmis ja kompimismeel

Mõisted

Sile, kare, okkaline, külm, pehme, kõva, määrg jm

Seos teiste valdkondadega

Keel ja kõne, matemaatika, kokandus

Vahendid ja materjalid

Puuoksad, sammal, kivi, marjad, käbid.

Tegevuse käik

Lapsed seisavad ringis, käed selja taga. Õpetaja annab igale lapsele kätte looduslikust materjalist eseme (käbi, sammal, oks, marjad jne). Kompimise teel peab laps ära arvama mis on tema käes. Mäng on läbi kui kõik lapsed on saanud oma arvamust avaldada käes oleva asja suhtes. Kui laps ei oska midagi pakkuda annab õpetaja vihjeid.

Tegevuse nimi/teema

Sügis pargis

Vanus

4-5 aastat

Kestus

40 minutit

Eesmärk

Laps tunneb ja võrdleb puid: lehtede, viljade ja okaste järgi. Laps saab hakkama puu kirjeldamisega. Laps saab hakkama puule iseloomuliku lehe ja vilja leidmisega. Laps saab aru mõistest igihaljas. Areneb tahteline tähelepanu.

Mõisted

Puud, lehed, viljad, okkad, igihaljas

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst

Vahendid ja materjalid

Puud, puude lehed, tammetõrud, kastanid, käbid, okkad, pihlakad, luup, termomeeter, nõör

Tegevuse käik:

Vaadeldava objekti/objektide nimetus - pargis olevad sügisesed puud, puu lehed ja viljad ja ka ilm. Lasteaia juures olev park, kus on palju erinevaid puid. Vaatleme igal esmaspäeval kell 11 teatud puid ja märkame erinevusi, lehtede, okaste ja puude värvid, tammetõrude, kastanite värv. Suunan last märkama, vaatlema, võrdlema, rühmitama, seostama, järeldama, küsima ja vastust otsima. Lapsed märkavad muutusi looduses. Lapsed oskavad nimetada teatud puid ja nende lehti ning vilju. Teab mõistet igihaljas.

Märkab erinevust nädalate ja kuude lõikes, puude kasvukohad ja vajadused, nende välimus, kasv ja areng, muutused looduses, ilmastiku mõju puudele

Tegevuse nimi/teema

Sõprus puuga

Vanus

4-5 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps tunnetab erinevaid materjale ja erinevaid pindu. Laps saab kompimise teel aru puu koore erinevusest.

Mõisted

Sile, kare, okkaline, külm, pehme, kõva, märg jm

Seos teiste valdkondadega

Keel ja kõne, matemaatika,

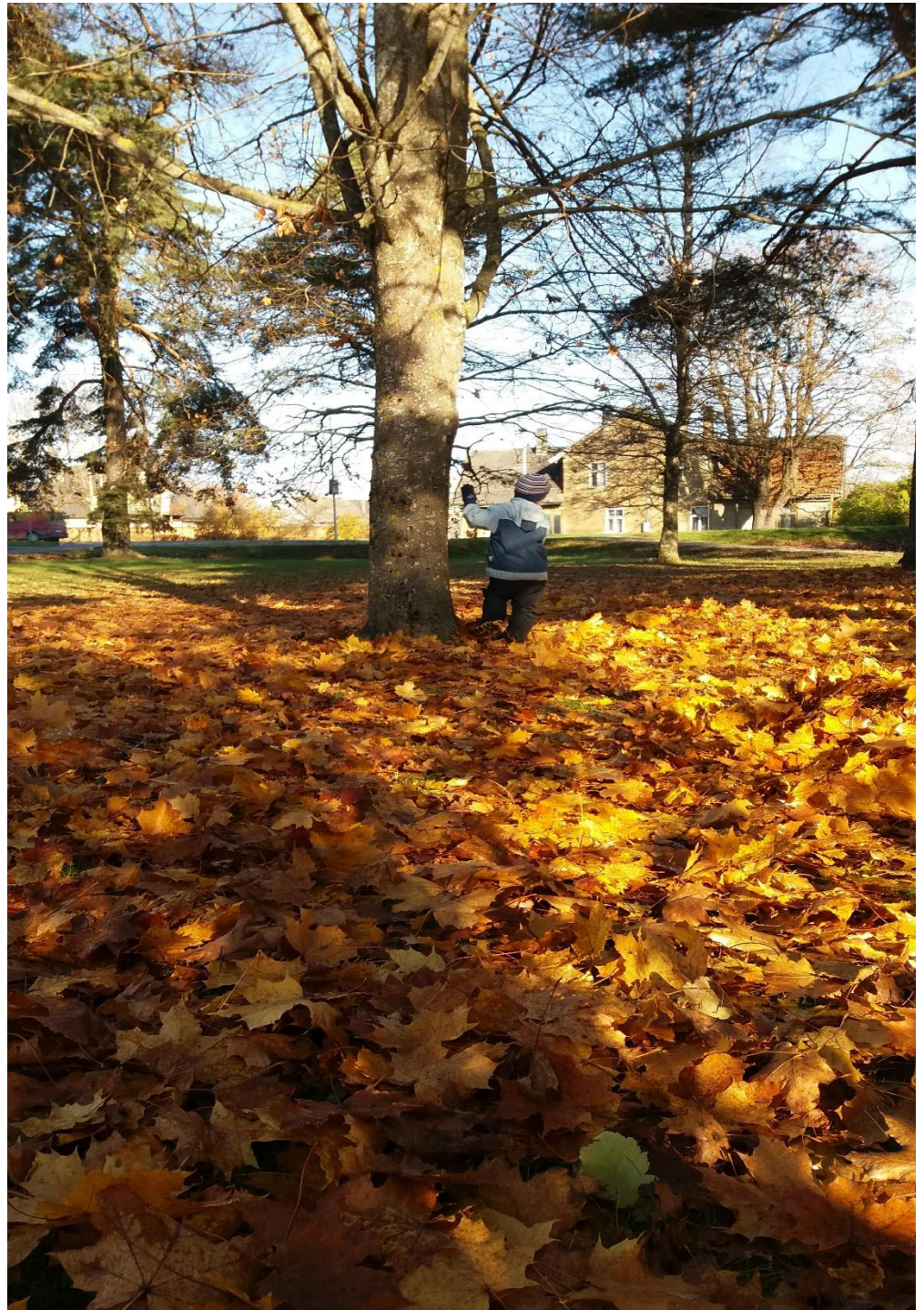
Vahendid ja materjalid

Puu, sallid silmade sidumiseks, õhuke vastupidav paber, pastell- või rasvapliiatsid, kleepriba

Tegevuse käik

Ühel paarilistest seotakse silmad kinni ja teine paariline viib ta läbi metsa ühe puu juurde. “Pime” paariline hakkab puud katsuma ja püüab meelde jätta, milline see on. Teda võib aidata: “ Puuduta koort, katsu põsega, kas see puu on elus, mis ta peal kasvab, millised on oksad, kas saad tema ümbert kinni võtta...jne.” Kui pime partner on puuga piisavalt tutvunud, talutatakse ta tagasi alguspunkti, kuid mitte otse, vaid püüdes “jälgi segada”. Kui avada nüüd mängija silmad ja ta hakkab otsima oma puud, avastab ta äkki, et iga puu metsas on eriline. Niiviisi leitud puusõber võib mällu jääda väga kauaks. Kui on piisavalt aega, vahetavad paarilised rollid. Lapsed valmistavad oma puu koore hõõrdpildi. Paber

tuleb kleepribaga kinnitada puutüvele ning hõõruda pliiatsiga paberit nii, et see ei rebeneks. Paberit võib hõõruda ka küünlaga ning värvida see hiljem üle akvarellidega.

Tegevuse nimi/teema

Õunad

Vanus

4-5 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Kinnistada teadmisi puuviljast õun, uurida õunapuud – ümbermõõt, puu vanus, kinnistada teadmisi mängude ja õpetlike ülesannetega

Mõisted

Õun, kaal, puukoor

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, matemaatika

Vahendid ja materjalid

Õunad, kaal

Tegevuse käik

Õunte vaatlus, õuna välimuse hindamine, lõhna nuusutamine, õunte järjestamine kaalu ja suuruse järgi. Algul silmaga hinnates ja siis käega kaaludes. Tulemuste kontroll kaaluga. Õunte degusteerimine ja lemmikõuna valimine. Õuntega maiustamine. Tore on erinevate meelte abil kogedes õppida. Saame degusteerida erinevaid õunu.

Tegevuse nimi/teema

Õue mängud

Vanus

4-5 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps oskab teiste eakaaslastega arvestada. Oskab kaotada ja lohutada sõpra.

Mõisted

Mäng

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, matemaatika, liikumine

Vahendid ja materjalid

sõbrad

Tegevuse käik

Mäng - PUNANE, PUNANE, PUNANE Lapsed seisavad üksteise kõrvale joone taha. Õpetaja hõikab kolm korda värvi nimetusi (näiteks: „Punane, punane, punane!“). Kui värvid on ühesugused, võivad lapsed kokkulepitud punktini joosta, hüpata, keksida. Kui värvid pole ühesugused („Punane, punane, kollane!“), ei tohi keegi paigalt liikuda. Soovi korral võib mängida ka loomanimede („Kass, kass, koer!“), kehaosade nimetustega („Käsi, käsi, jalg!“)

Mäng – LEHEKRABIN. *Kuivanud puulehed, väike karp, kleepkile*

Koguge lastega sügisestel jalutuskäikudel koti sisse kuivanud lehti. Kallake lehed karpi ning laske lastel lehti käte vahel kortsutada. Värvilisematest tükkidest võite teha läbipaistvale kleepkilele kollaaži

Mäng – AARDEJAHT. Väikesed esemed, mida ära peita, kühvlid, liivakast

Peida liivakasti väikeseid esemeid, mida lapsed saavad kaevates otsida. Aareteks võib kasutada nt värvitud kive, plastikust üllatusmune, kuhu on hea veel omakorda üllatus sisse peita.

Mäng - LOODUSE KÄEVÕRU, *Aknateip, käärid*

Enne õuemeinekut pane igale lapsele randme ümber aknateip, kleepuv pool väljaspool. Õuealal ringi jalutades kleepige sinna lehti, lilleõisi ja muid toredaid avastusi. Tuppa jõudes lõigake käevõru lahti ning saate kauni näituse.

Mäng – RASVAKRIIDILIUG, *Liumägi, pikk pabeririba (tapeet nt), teip, rasvakriidid*

Teibi pikk pabeririba liumäele. Anna lapsele üks või kaks rasvakriiti kätte ning liugu lastes peab ta need paberiribale suruma. Huvitavama tulemuse saamiseks võib lapsele kätte anda ka mitu erinevat rasvakriiti, millest tulevad vahvad looklevad jooned.

Tegevuse nimi/teema

Nimi loodusest

Vanus

4-5 aastat

Kestus

20 minutit

Eesmärk

Laps tunnetab erinevaid materjale ja erinevaid objekte looduses.

Mõisted

Kivi, kivistis, käbi

Seos teiste valdkondadega

Keel ja kõne, matemaatika, liikumine

Vahendid ja materjalid

Pall

Tegevuse käik

Lapsed seisavad ringis. Õpetaja annab kõigile ülesande leida endale uus loodusest võetud perekonnanimi, mis algab sama tähega kui eesnimi. Õpetaja saadab ringi käima loodusest võetud eseme ja esitab selle kohta mõne küsimuse, millele ootab vastust mängu lõpus. Laps, kelle käes on ese, esitleb end öeldes eesnime ja uue perekonnanime. Soovi korral võib väga lühidalt põhjendada nime valikut. Räägib ainult see laps, kelle käes on ese. Kui kõik on ennast esitlenud, annab õpetaja lastele võimaluse vastata kasutatud loodusliku eseme kohta esitatud küsimusele. Seejärel läheb õpetaja ringi keskele ja hakkab lastele palli viskama. Laps, kes saab palli, peab ütlema kahe lapse nimed koos uue perekonnanimega ja viskama palli ringi keskel seisjale tagasi. Kui palli saanu ei mäleta

nimesid ja lisanimesid, mäletab varest või takerdub liiga kauaks nime ütle misega, läheb tema ringi keskele palli viskajaks

Tegevuse nimi/teema

Vihmaussid

Vanus

4-5 aastat

Kestus

45 minutit

Eesmärk

Laps jälgib vihmausside eluviisi, kohastumist eluga mullas. Lapsel areneb tähelepanu ja vaatlusoskus. Lapses kujuneb hooliv suhtumine kõigesse elavasse. Laps õpib ühiselt tegutsema.

Mõisted

Tamm, kask, hobukastan, vaher

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunst

Vahendid ja materjalid

Luubid, kühvlid, karbid vihmausside kogumiseks, rehad, suurem klaaspurk, kruus, liiv, vesi, taimede rohtsed (puulehed, rohi, jms) vihmaussid

Tegevuse käik

Lapsed kogunevad õuealal ringi ümber keskele asetatud laua või riide, millele on asetatud tegevuses vajaminevad vahendid. Täna hakkame uurima vihmausside elu. Kuid kõigepealt tahan ma teada, mida sina vihmaussidest tead (lapsed räägivad oma teadmistest)? Kus vihmaussid elavad? Millal oled näinud maapinnal hulgaliselt välja pugunud vihmausse? Mida nad söövad? Kas tal jalad ka on? Kuidas vihmauss liigub? Kas vihmaussid on kasulikud? Miks? Kes söövad vihmausse? Grupitegevused: Iga grupp saab luubi, kühvli, reha ja karbikese, kuhu ussikesi korjata. Õpetaja selgitab, kust

vihmausse leida ja kuidas käituda, et ei vigastaks taimi ega vihmausse. Peale usside leidmist uurivad lapsed oma grupiga luubi abil vihmaussi oma karbis ja jälgivad tema liikumist, katsetavad tundlikkust. Jälgida, et lapsed ei vigastaks ega teeks haiget ussile. Siis tuuakse vihmaussid ühisele niiske mullaga kaetud kandikule. Loendatakse, võrreldakse. Selleks, et saaksime ka toas jälgida vihmausside eluviisi, teeme täna vihmaussidele maja“ Õpetaja näitab ja selgitab, mida on selleks vaja ja jagab igale grupile karbikese koostisainetega. Maja“ tegemise käigus paneb iga grupp nimetatud koostisaine purki (kruus, vesi, muld, liiv, taimeosad, vihmaussid). Jälgida, et pinnas saaks niiske.

Tegevuse nimi/teema

Lambad ja alpakad

Vanus

4-5 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps teab elementaarseid viisakusreegleid. Laps oskab keskenduda huvipakkuvale tegevusele, algatada erinevaid mängu ja arendada mängu sisu. Laps oskab teistega arvestada ja teha koostööd. Laps tutvub lammaste ja alpakadega nende ehedas keskkonnas.

Mõisted

Lammas, alpaka, farm,

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, kunst, liikumine,

Vahendid ja materjalid

Söök lammastele ja alpakadele

Tegevuse käik

Tegevus toimub alguses toas. Rühmas räägib õpetaja eelnevalt: lastega lepitakse kokku reeglites, lapsed pakivad kokku iseseisvalt oma kotid. Saabume farmi, tutvume pererahvaga ja lammastega. Katsume lammaste kasukaid ja arutleme mida lambad söövad. Perenaine räägib lammastest ja alpakadest. Lapsed saavad anda kaasa võetud leiba ja porgandeid loomadele. Kingituseks saadud lamba ja alpaka villast tegime rühmas igäüks endale oma lamba.

Tegevuse nimi/teema

Mullaelu

Vanus

4 -5 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Mõisted

Termomeeter, luup, muld

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Purk, labidas, luup, termomeeter

Tegevuse käik

Hommikul valmistatakse püünis ja mõõdetakse mulla temperatuuri, päeval võetakse püüniselt kaas ära ja tühjendatakse purk topsluupi. Kui loomi on rohkem, jaotatakse nad ettevaatlikult erinevatesse topsidesse. Õpetaja juhendamisel loendatakse, mitu looma oli purgis, mitu erinevat liiki oli purgis, kellel on kõige rohkem jalgu jne. Koos arutletakse, mida need loomad söövad ja milliseid elutingimusi vajavad. Kui on võimalik, määratakse liigid. Pärast uurimist asetatakse mullaloomad ettevaatlikult maapinnale tagasi.

Tegevused 5-6 aastastele

Tegevuse nimi/teema

Pipiga spunki otsimas.

Vanus

5-6 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps tunneb huvi maailma asjade vastu, tunneb rõõmu uurimisest ja avastamisest. Kasutab kunstitöö loomisel oma fantaasiat, teeb isikupärase kunstitöö. Teab tuntumaid putukaid, eristab putukad ämblikest, nimetab sõna alguse ja lõpu hääliku leiab hääliku asukoha sõnas

Mõisted

Binokkel, luup, kohver, kiletiivalised

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine, matemaatika ja muusika

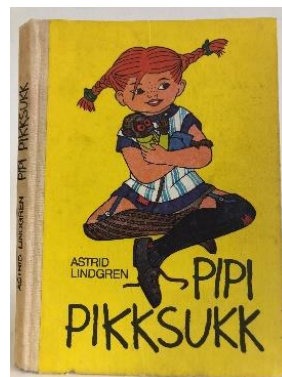
Vahendid ja materjalid

Suur papist kohver, binoklid, luubid. Karbid mille kaaneks on luup (nõ putukate vaatluskarp), Pipi kostüüm, Astrid Lindgreni Pipi Pikksukk raamat, paberid ja vildikad

Tegevuse käik

Olime lastega õues olnud hommikust saati. Huvi tekitamiseks õpetaja Pipi kostüümis ja käitumine pisut „Pipilik“. Hommikuring toimus õues. Suunasin lapsed pakkudele istuma. Alustasin hommikuringi üürates Pipi laulu. Olen tüdruk väike, kelle põskedel tedretähed, Pipi minul nimeks jne ... Eelnevalt ütlesin, et kui laul tundub tuttav, siis laulge kaasa ja lapsed laulsidki. Lapsed ootasid huviga, mis edasi saab. Avasin kohvri ja võtsin välja Pipi Pikksuka raamatu ning lugesin lastele ette loo sellest, kuidas Pipi, Tommi ja Annika

spunki otsisid. Loo lõpus uurisin, kas neil on küsimusi? Muidugi oli. Miks sa täna Pipi oled? Miks sul see kohver on? Mis seal kohvri sees on? Otsime ka spunki. Arutlesime, milline võiks spunk olla. Kui suur ta võiks olla. Jagasin lastele kohvrast vahendid putukate uurimiseks ja kogumiseks ning rääkisime läbi, et mesilasi ja herilasi me purki püüda ei ürita, aga vaikselt eemalt uurida võib neid küll. Otsimine läks hoolega lahti. Vaadati põõsa alla, puu otsa, puukoorte vahele, kivi ja kändude alla ja aia ääres olevate võilillede sisse. Sagimist oli päris palju ja igaüks leidis kellegi. Vahepeal kutsusin lapsed kokku ja uurisime koos, kas skunk on juba leitud. Leitud olid hoopis lepatriinud, sipelgad, üks tüsedavõitu roheline röövik, kes hoolega puulehte näris, tigu, teokarp, kärbes, ämblik, ja isegi üks surnud kiil ja mesilane. Kõik lapsed said võimaluse kõiki leidusid uurida. Lisaks nimetasid lapsed millise häälikuga algab lepatriinu, ämblik, tigu jne. Avastasime, et kõigil peale teo oli 6 või rohkem jalga. Lapsed teadsid öelda, et kõik kuue jalaga on putukad. Kaheksa jalaga ämblikud. Kõige põnevam leid oli laste jaoks kiil, keda uuriti kõige pikemalt. Rääkisime, et kiil kuulub kiletiivaliste hulka nagu ka mesilased, kimalased, herilased ja sipelgad. Just kiili tiivad muutsid ta laste jaoks eriti põnevaks. Ühte pidi vaadates paistsid need värvilised, teistpidi lihtsalt läbipaistvad. Edasi suunasin lapsed vahepeal õuelaudade taha. Kuna lapsed ühtki leitud tegelastest spunkiks ei tunnistanud või oli neil juba oma nimi olemas, tegin neile ettepaneku joonistada milline nende meelest üks spunk olla võiks. Tööd tulid väga loomingulised. Kui pildid joonistatud tegime koos lapsega joonistustest õue uhke näituse. Taas haarasid lapsed luubid ja binoklid ja läksid uuesti putukaid uurima. Leitud kiili võtsime rühma ja panime ta karpi, et seda teinekord jälle uurida saaks. Tegevus oli laste jaoks sisukas ja põnev. Lastele meeldis, et õpetaja oli rolli sisse elanud. Õuelauale võiks teinekord võtta ka alused, et oleks mugavam joonistada. Lapsed arvasid, et teine kord võiks Pipi ka pannkooke teha

Tegevuse nimi/teema

Südamekuu

Vanus

5-6 aastat

Kestus

Nädala jooksul ja kõik tegevused õues

Eesmärk

Laps liigub õues ja märkab ümbritsevat loodust. Laps teeb õues koos õpetajaga apelsinimahla, maitasevett ja õuna- kaerahelbepätsikesi. Laps õpib lugema retsepti. Laps saab teada, mida tähendavad väljendid – sõnad: näljatunne, vahepala, kiudained, täisteraleib- ja pudrud. Laps õpib mõõtma mõõtmisvahenditega koostisosi. Laps kinnistab hulkade moodustamist. Laps harjutab kääridega lõikamist. Laps õpib kasutama sukanõela ja lõnga, saab teada ohtudest nõelaga töötamisel. Laps saab teada, mida vajab tema süda, et jõudsalt tuksuda. Laps sai töö kogemuse – kodulinn puhtaks. Laps nägi, mille poolest erinevad paberile joonistatud süda meie sees olevast südamest ja kuulis sellest mida süda vajab, et hästi töötada.

Mõisted

Vahepala, kiudained, täisterajahud, täisteraleib, koostisosad, näljatunne

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine, matemaatika ja muusika.

Vahendid ja materjalid

Punane lõng ja sukanõelad, kurk, sidrun, apelsinid, täisterakaerahelbed, mahlapress, ahi, või, õli, õunad, looduslik materjal, poekettide reklaamlehed

Tegevuse käik

Tore, aktiivne nädal, kus kõik tegevused toimusid õues. Lapsed õppisid valmistama täisterakaerahelvestest ja õuntest pätsikesi, mis maitseid imehead.

“õuna- kaerahelbepätsikesed”

täisterakaerahelbeid 130g,

täisteranisujahu 1 spl,

2 õuna (riivitult või hakkida peeneks),

magustatud võid või mahedamaitselist õli,

soovi korral rosinaid, hakitud mandleid või kookospähkleid,

küpsetada 180 kraadi juures 20 minutit.

Veel õppisid nad tegema apelsinidest mahla, kasutades mahlapressi ja valmistama kurgist ja sidrunist maitsevett, ühte kannu sidruniga ja teise kurgiga, lapsed said degusteerida ja arvamust avaldada, kumb maitse neile rohkem meeldib. Lapsed said teada, et süda on inimese mootor ja tähtsamaid organeid, seega otsustasime tikkida tugevale pappalusele ilusa, punase südame. Lapsed õppisid nõelaga töötamist, said teada, et nõelal on silm ja et koguaeg tuleb hoolikalt lõnga teekonda jälgida, et sõlmi ei tekiks. Mängisime pargis ja metsas kevadist otsimismängu, “leia loodusest” Midagi ümmargust, midagi siledat, midagi krobelist, midagi, mis algab r tähega, leia käbi, leia linnupesa - või pesakast, leia midagi, mis on sinu arvates ilus, leia koht, kus kuuled tuult. Lastele need ülesanded väga meeldisid, nad täitsid neid innukalt ja mäng ei tahtnud lõppeda, vaid mõeldi endale ka ise veel mõned ülesanded, n: otsi materjali, millest linnud endale pesa teevad. Käisime lastega prügi korjamas, raudteeäärsetel tänavatel ja kohtades, kus sageli lastega viibime. Kurvastuseks nägime, et prahti mida koristada on ikka palju küll ja mõnes kohas lausa prügihunnikud. Lapsed on üliagarad koristajad, oleks lausa autot vaja, mis prahi ära veaks, sest ise nii palju tassida ei jaksaks. Samas koristus tööd tehes, märkasime enda ümber ka varakevadist tärkavat ilu, kinnistasime õpitud kevadlilli ning nende nimistu täienes uutega (siniliilia, priimula, sinilill). Käelise tegevusena lõikasid lapsed šablooni järgi välja südamekuju ja kleepisid sinna reklaamlehtedest väljalõigatud südamele kasulikud toiduained ja joogid, arenes tervislik mõtteviis ja käsi, mis käsitles kääre.

Viimaseks ülesandeks sellel nädalal oli kuulata erinevaid laule ja märgata nende laulude sõnades sõna “süda”. Jällegi huvitav kogemus nii õpetajale kui lastele. Lauludeks olid: lastelaul “Süda tuksub”, “Süda, soovin, et su valik”, Lastelaul “Lotte Laul emale”, “Väike neiu”

Kokkuvõtteks

Oli äge nädal, täis kokkamist, tikkimist, lõikamist ja joonistamist, looduses matkamist, märkamist ja õppimist ning kodulinn sai ka puhtamaks.

Tegevuse nimi/teema

Õppematk Uku isa juhendamisel

Vanus

5-6 aastat

Kestus

2 tundi

Eesmärk

Laps saab teadmise, kuidas looduses ohutult käituda. Laps õpib viineri küpsetamist lõkkel. Laps järgib reeglid

Mõisted

Karjäär

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, kunst, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Viinerid, leib, soe tee, kruusid, lõkke materjal, tikud, noad, luubid, metsloomadele porgandid, kapsalehed.

Tegevuse käik

Ettevalmistus: Uku isaga kokkulepe, millal ja mida ta meile näitab, lõkke koha ettevalmistamine lapsed võtavad kodust kaasa metsloomade jaoks porgandeid, kapsalehti. Rühmas lastega eelnevalt arutelu, mis jälgi meie võime metsas kohata – märgata. Uku selgitas rühmakaaslastele karjääri tähendust. Tuletasime meelde reegleid veekogu kalda ääres seismisest ohutust

Tegevus

Matk metsarajal Uku isa juhendamisel. Uuriti kooreüraskeid, metskitsede ja jäneste jälgede juurde pandi maha porgandeid ja kapsalehti. Ületasime väikese oja ja

liivaseljakuid. Matkaraja ääres oli palju vanu tammepuid. Tagasi jõudes lõkke süütamine. Okste otsimine. Täiskasvanute abil sai neile teha teravad otsad, kuhu lapsed torkasid viinerid. Lemmiktegevuseks kujunes viinerite küpsetamine ja nende söömine. Avastati jääd, püüti okstega veest kala.

Kokkuvõte ja tagasiside

Lastele oodatuid päev. Laste lemmikuks oli viinerite küpsetamine ja need söömine.

Õpetaja tagasiside - Eelkõige ohutuse jälgimine: ohuallikaks oli karjääris lahtine vesi, jälgisime, et laps ei läheks tulele liiga lähedale. Reeglid vajasisid pidevalt kordamist. Laste endi mõte tuli okstega kalapüük. Selgitusi vajab märk kallas, võib tekkida libisemine. Kokkuvõttes oli tore päev. Kui Uku isaga kohtuti, oli lastel esimeseks küsimuseks, millal sa jälle meid sinna viid?

Tegevuse nimi/teema

Võilill-päikeselill

Vanus

5-6 aastat

Kestus

45-60 minutit

Eesmärk

Laps õpib tundma lähiümbruses kasvavaid lilli. Laps kirjutab sõna võilill. Laps loob seoseid võilille ja putukate vahel. Laps kinnistab ajamõisteid (õhtu, öö, hommik, päev)

Mõisted

Õienupp, päikeselill,

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, kunst, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Luup, teip, paber, pliiatsid, võililled, teatmeteosed, anumad

Tegevuse käik

Õues, pingil jutukese kuulamine, kuidas väike põrnikas läks lilleõiele ja jäi seal uudistama. Märkas, et maailm muutub ikka pimedamaks. Ta tundis hirmu. Hommikul läks jälle valgemaks. Mis teadmise põrnikas sai? Miks jäi põrnikas pimedusse? Millal hakkas õis avanema?

Vanarahvas nimetab neid ka päikeselilledeks. Miks? Lapsed seostasid koheselt päikesega, et need on kollased võililled. Vihma ajal võilill oma nuppu ei ava. Tähenduse mõistmine.

Seosed putukate ja lillede vahel. Võilille uurimine luupidega. Leia võilill, kus putukas on peal. Millest on tulnud nimi võilill?

Katse - Vaata, kui palju su sõber on võid söönud? Aseta võilill sõbra lõua alla. Kas näed kollast laiku.

Võilille peetakse kevadiseks vitamiinililleks. Noort võilille saad maitsta. Vana võilill muutub kibedaks, mõruks. Võilillejuurikast tehti kohvi (võilillejuure vaatlemine). Mesilased korjavad nektarit, maitmine. Õitsenud võilille puhumine. Kuhu seemned lendavad, sinna kasvab järgmisel aastal võilill.

Suunavad küsimused, kes aitavad veel seemnete levikule kaas? (putukad, inimene, tuul, loomad). Võilille korjamine, herbaariumi koostamine kleeplindi abil. Kes soovis, lisas juurde teisi lilli. Tuvastasime raamatu abil laste korjatud lillede nimesid. (laste soovil) Peale sõna võilill häälimist, kirjutati sõna võilill oma kunstitöö juurde. Edasi jätkus laste algatusel võililledest koogi, supi valmistamine. Pärja, sõrmuse valmistamine

Kokkuvõte ja tagasiside

Lastelt oli tagasiside enne tuppä tulekut. Nimeta, mida sa said teada uut võililledele kohta. Kuula, mida kaaslane ütleb, siis sina mõtle midagi muud. Õpetaja tagasiside - Laste tagasisides kajastusid saadud teadmised. Tähtis, et lapsed oskasid arutelu põhjal välja tuua ajamõisted, seosed päikesega ja vihmaga. Kogeti erinevaid maitseid. Nalja sai, kui palju sõber on võid söönud. Oluline, et herbaariumi koostamine lapse poolt jätkus. Samuti võililledega seotud mängud. Meelde tuletuseks oli: et niisama lilli ei murta! Suurimaks põhjenduseks – putukas leiab sealt toitu ja kaitset. Laste huvi näitas ka esitatud küsimused.

Tegevuse nimi/teema

Pesu pesemine

Vanus

5-6 aastat

Kestus

1-1,5 tundi

Eesmärk

Laps tunneb rõõmu koostegemisest, tööst. Laps oskab oodata järjekorras. Laps saab teadmisi pesu pesemisest. Laps harjutab riideid nööri le riputama. Laps harjutab sorteerimist ning eristab värvidest hele ja tume. Vanasõna. Töö kiidab tegijat

Mõisted

Pesu loputamine, väänamine

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, kunst, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Külm ja soe vesi, kausid, nukud, riided, nõudepesuvahend, nööri, pesulõksud

Tegevuse käik

Mis on juhtunud õues olevate nukkude riietega? Vajavad pesemist. Laseme vannidesse vett. Iga laps sai voolikust vett suunata. Riputame üles nööri. Samaaegselt vaatlemine. Kas peame veel nööri lisama? Musta pesu kokku korjamine sooja vee ja nõudepesuvahendi lisamine. Käiste üles käärimine.

Tegevus

Pesu pesemine, loputamine. Õpetussõnad - määrdunud laigud vajavad hõõrumist. Iga laps peseb kolm eset, loputab, väänab välja ning riputab kuivama. Vali enne heledad riided ja siis tumedamad. Vee laskmisel voolikust jälgiti järjekorda, et kõik saaksid vett lasta.

Meeleolukaks kujunes nõudepesuvahendi lisamine. Riided otsiti kiiresti kokku., mis sorteeriti. Mõnel lapsel vajas õppimist pesulõksudega pesu kinnitamine. Pesu väänamisel tegid lapsed koostööd. Kui pesu sai pestud, jätkati nukkude pesemise ja lõpuks pesti ka liivakasti vahendeid.

Kokkuvõte ja tagasiside

Töö lõpus vanasõna selgitus: töö kiidab tegijat. Kordasime üle mõisted: pesu pesemine, väänamine, riputamine. Lapsed olid endaga rahul ja õnnelikud. Iga natukese aja tagant katsuti, kas pesu on juba kuiv. Õpetaja tagasiside - Iga laps sai voolikust vanni vett suunata. Pesu pesemisel oli neid, kes tegid oma ülesande ära ja oli neid, kes mõtlesid, mida veel võiks pesta. Hiljem näidati oma vanematele rõõmuga oma pikka pesunööri, millel kuivasid riided. Lapsed tundsid tööst-mängust rõõmu.

Tegevuse nimi/teema

Õunapuu

Vanus

5-6 aastat

Kestus

40-45 minutit

Eesmärk

Laps saab teadmisi, et puul on juures, oksad, tüvi, lehed, viljad. Laps mõtleb välja oma mõistatuse ja esitab selle teistele. Laps kuulab juttu ja oskab jutust välja tuua olulise. Laps õpib geomeetrilist kujundit kera ja nimetab ringi

Mõisted

Puutüvi

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, kunst, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Guažž värvid, pintslid, alus, paberid, õunad korvis

Tegevuse käik

Oleme vana tamme all. Mõistatus õunapuust: munad taevas, pesa maa peal? Sõna õun häälimine, häälikute nimetamine. Lapsed kuulavad juttu, kuidas õunapuu soovis teada saada, kuidas oma puul õunu kasvatada. Peale orava õpetust kasvasid oravad, ohaka õpetust ohakad. Mida hobune ütles? Nüüd lähme meie ka õunapuud otsima.

Maalimiskoha ettevalmistus.

Tähenduse mõistmine: õunapuu vaatlemine, katsumine, nuusutamine. Õunapuul on juure, tüvi, oksad, lehed ja mis tal puu otsas kasvavad. Mis kujuga nad on?

Tegevus

Vaatle õunapuud ja maali! Peale maalimist, kordame üle mõiste kera. Õunad soovivad kuulda enda kohta mõistatusi: (õpetaja kirjutab mõistatused üles.) Vajadusel aitab, suunab. Teised arvavad kuuldud mõistatusi.

Mõistatused õunast

L: ümmargune nagu pall. See on punast värvi ja hästi magus -? Õun

E: maas võivad olla kollased ja punased. Need on ümmargused nagu kerad ja pallid. Puu otsast kukuvad alla? Õun kukub puu otsast alla

Õ: ümmargused pallid puu otsas hakkavad alla kukkuma? Nad saavad valmis sügisel? Õunapuu

K: sügisel saab valmis. Kukuvad puu otsast alla ja teised otsivad pallikujulisi? Õunad

K: ümmargused. Nad on pallid? Õunad

M: ümmargune, kukub alla. Temas saab mahla, kooki? Õunad

L: et need nagu peakujulised. Pea on natuke sirge, aga on natuke pallike see muna? Õun

M: pesa on maas. Muna on vee all? Õun on purgis vee sees.

O: munad on pilve peal. Muru peal peas? Õunapuu kasvab

K: munad või pesa on maa peal. Munad on pesa sees? Õunapuu

M: munad üleval, murud on? Õunapuu

M: kaks asja on puul - lehed ja ringid? Õunapuu

K: oksad ja ringid on koos. Puu on juurega, ühed on nagu ringiga? Õunad, õunapuu

Kokkuvõte ja tagasiside

Iga laps sai valida endale õuna (kuna puu otsas oli sügisel õunu vähe.) Õpetaja tagasiside - kinnistamist vajab kera mõiste. Mõnda last tuli aidata mõistatuse koostamisel. Paar last ütlesid ise sõna õuna juurde. Oma mõistatustest tunti rõõmu, eriti kui vajati abistavaid küsimusi, et see ära mõistatada.

Tegevuse nimi/teema

Sügis metsas, "seenelkäik"

Vanus

5-6 aastat

Kestus

2 tundi

Eesmärk

Laps osaleb õppekäigul, olles selles aktiivne osaline. Laps kinnistab oma teadmisi seentest ja metsamarjadest. Laps uurib ja vaatleb seeni ja õpib tundma nende osi. Laps saab teada mida seentest ja metsamarjadest valmistada saab. Laps saab teada metsa liikide kohta (enamuses kuused- kuusik, enamuses männid- männik

Mõisted

Seened, seeneniidistik, marjad, kuusik, männik, seenetoidud, marjatoidud.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine ja tervis.

Vahendid ja materjalid

Seenekorv, seenenuga.

Tegevuse käik

Hommikul toimus lastega pildi vaatlemine. Pildi pealkirjaks oli „seenemets“. Vaatluse käigus otsime vastuseid küsimustele: mis on pildil? Mis aastaeg on pildil? Mis tegevusi pildil tehakse? Milliseid puid ja põõsaid sa pildil näed ja tunnend? Milliseid seeni näed pildil? Mõisted: söögi - ja mürgiseen (kinnistamine). Vestlus: lapse kogemused seoses seenel käiguga. Mõisted: kuusik, männik, kaasik ja seeneliigid. Mida kaasa võtta seenele minnes? Kuidas seeni korjata ilma seeneniidistikku kahjustamata? Seene koostisosad. Õppekäik õpetaja abi maja krundil asuvasse kuusemetsa. Seenemets asus lasteaiast

umbes kahe kilomeetri kaugusel. Õpetajad olid enam kui kindlad, et lapsed on liikuvad ja tublid ning suudavad selle maa kenasti maha kõndida. Seenemetsa õppekäigule minek tekitas lastes suurt õhinat ja veidi ärevust, sest nagu selgus ei ole enamused lapsed mitte kunagi oma elus seenemetsas seenel käinud. Tänavatel seenemetsa poole kõndides lõimisid õpetajad tegevusse matemaatika valdkonna. Paludes lastel orienteerumisele sarnaste juhiste järgi liikuda (mõisted: parem, vasak ja otse kinnistamine). Lapsed tundsid liikumisest täiel rinnal rõõmu! Et tee seenemetsa väga pikk ei tunduks mõistatasime lastega veel erinevaid mõistatusi seentest ja kõnelesime sellest, mida olime kõndides teeääres märganud. Metsa jõudes kordasime lastega üle, millise metsaliigiga meil tegu ja kuidas seenemetsas käituma peaks. Kõige tähtsam mõte oli see, et seenekorjajad oma metsas käiguga ei tohi murda puid ja põõsaid ning kahjustada seeneniidistikku. Olles esimese seene leidnud määrasime tema kuuluvuse söögiseente hulka ja tegime kindlaks ka seeneliigi. Uurisime ja vaatlesime leitud seene osi. Lapsed leidsid hulganisti seeni, lähemal vaatlusel selgus, et suurem osa seentest on kahjuks juba vanad ja ussitanud. Sellest polnud aga hullu, lapsed leidsid oma ühisesse korvi piisavalt seeni, korvipõhi sai seentest kenasti kaetud. Seened korjatud, loodus vaadeldud, asusime taas tagasiteele lasteaeda. Lastel oli tagasiteel lasteaeda palju rääkida ja muljetada. Nad kirjeldasid üksteisele kuidas seeni otsiti ning kuidas head söögiseened korvi pandi (toimus nähtu, kogetu ja õpitu kinnistamine). Õpetaja võttis meie korjatud seened koju kaasa, kus ta puhastas ja marineeris need. Lapsed said järgmisel päeval oma korjatud ja õpetaja poolt marineeritud seeni maitsta.

Kokkuvõtteks

Aktiivne ja õhinapõhine õppemeetod meeldib nii meie lastele kui ka õpetajatele. Meie rühma laps soovib olla osa õppeprotsessist ning kogeda objekte ja nähtusi just neile omases keskkonnas.

Tegevuse nimi/teema

Pisiloomade rada

Vanus

5-6 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps tunneb pisiloomi: mutt, sipelgas, vihmauss, ämblik, lepatriinu, sajajalgne. Tekib edasine huvi ja hoolivus pisiloomade vastu, leiab kuus pisilooma õuealalt, õpib liikuma sihipärasel suunas, arendab jooksvõimet ja -tahet, arendab mälu kuue looma leidmisel ja asukoha läbimisel, õpib seostama pilti asjaga.

Mõisted

Pisiloomad

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, liikumine, matemaatika, kunst.

Vahendid ja materjalid

Mänguasjad jm asjad, mis kujutavad pisiloomi. Joonispiltidega riba (kileteibiga kaetud ja kummiga randme külge kinnitatav) asukohatähised: koonused, vaiad jm. Joonistustarbed.

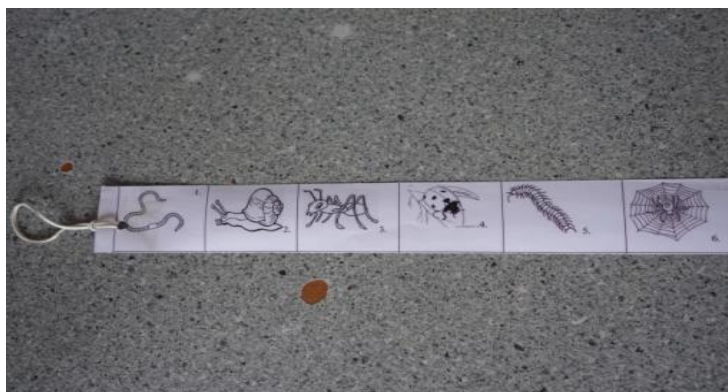
Tegevuse käik

Meie õues on kuus pisiloomakest? Kas tahate neid avastada minna? Kinnitan teie randme külge pildirea, kust saate vaadata, kes need on. Kas tunnete loomad pildi järgi ära? Otsige kõik kuus loomakest üles, aga ärge puudutage neid, sest kõik teisedki lapsed tahavad neid näha! Valige välja oma lemmik või lemmikud, keda tahaksite pärast joonistada. Tähtselt järgi näete juba kaugemalt, kus loomakesed on oma pesakese sisse seadnud, antakse ühisstart ja kõik lapsed saavad minna jooksu või kõnniga pisiloomi

õuealalt leidma. Lapsed seostavad pisilooma pildi pildireal loomakesega tähise juures/pesas. Lapsed liiguvad läbi kõik kuus pesa, otsustades suuna ja järjekorra ning peavad ise meeles, kui palju loomi nad on leidnud.

Tagasiside ja kinnistamine

Tagasi jõudes räägivad lapsed, keda nad leidsid ja kus loomade pesa paikneb. Lapsed joonistavad loomakese ja asukoha (iseloomulike tunnustega), näiteks mutt mutimullahunnikuga. Kirjutada oskavad lapsed püüavad kirjutada paberile ka loomakese nimetuse.

Tegevuse nimi/teema

Joonista ja leia, mida sa õues näed!

Vanus

5-6 aastat

Kestus

30 minutit

Eesmärk

Laps õpib märkama ja joonistama/kujutama objekte, õpib seostama joonist objektiga, õpib kirjutama tähti ja sõnu, õpib jooksmata teistega kokku põrkamata ja tõuklemata edasi-tagasi suunal, arendab jooksukiirust ja -tahet.

Mõisted

Objektid õuealal, mida lapsed näevad ja joonistavad.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, liikumine.

Vahendid ja materjalid

Kirjutus/joonistusplaat kinnitusklambriga, paber/papp, (vilt)pliiatsid.

Tegevuse käik

Lapsed istuvad kirjutusalus käes ja pliiatsid kõrval. Teeme ühe vaikuse minuti, et kõik saaksid vaadata ja kuulata, mida me näeme ja kuuleme. Vaata ja nimeta, mida näed õuealal! Joonista pildile üks asi, mida näed õuealal! Õpetaja kutsub ette ühekaupa lapsi, kes näitab oma joonistust teistele. Lapsed proovivad ära arvata, mis see on. Lapsed osutavad käega, kus see asub. Õppemäng liikumisega „jookse ja puuduta!“ õpetaja näitab järjest laste joonistatud pilte ja annab juhise: „jookse selle objekti juurde, puuduta ja jookse tagasi!

Tegevuse nimi/teema

Kevadel metsas

Vanus

5-6 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps saab teadmisi eesti metsloomadest ja lindudest. Laps nimetab muutusi ümbritsevas looduses seoses kevade tulekuga. Laps oskab võrrelda kevadist metsa suvise, talvise ja suvise omaga tuues välja nii erinevusi kui sarnasusi. Laps kuulab tähelepanelikult looduse hääli. Laps saab grupitöö kogemuse.

Mõisted

Kevadine mets, looduslikud esemed

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, muusika, liikumine, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Töölehed, kott, pildikaardid meie maal elavatest metsloomadest, lindudest ja taimedest.

Tegevuse käik

Mäng tehakse õppekäik lähedal asuvasse looduspaika (park, mets jne) ja leitakse koht, kuhu kõigepealt istuda. Koos vaadatakse pilte erinevatest eesti metsloomadest, lindudest ja taimedest ning iseloomustatakse neid. Vaadatakse ümbritsevat loodust ja ilma ning võrreldakse seda teiste aastaaegade tuues välja nii erinevused kui sarnasused. Lapsed jaotatakse 4-5 liikmelisteks gruppideks. Igale grupile jagatakse tööleht, kus on pildid erinevatest taimedest, elusolenditest ja esemetest, mida võib ümbritsevas looduses leida (kask, kuusk, käbi, pink, sipelgas, ämblik, lill, känd jne). Piiratud maa-alalt ja piiratud

ajaga tuleb üles leida nii palju asju kui võimalik. Iga leitud asja järel tuleb töölehel panna rist vastava pildi juurde. Kui lapsed on otsimise lõpetanud, vaadatakse üle, milline grupp kõige rohkem riste sai. Järgmisena on õpetajal pandud valmis „looduse kott“, kus sees on erinevad looduses leiduvad esemed (käbid, kuivanud lehed, sammal, kivi, oks jne). Ükshaaval panevad lapsed käe kotti ja haaravad ühe eseme. Enne kui laps käe kotist välja võtab peab ta oma eset kirjeldama (nt sile, krobeline, pehme, kõva, ümar jne) ning proovima ära arvata, mis see on. Kõige lõpuks on vaikuse hetk, kus kuulatakse looduse hääli. Iga laps saab kirjeldada, mida või keda ta kuulis ning mis tundes see temas lõi.

Tegevuse nimi/teema

Ilmakaared

Vanus

5-6 aastat

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps: saab teada põhiilmakaarte nimetused põhi, lõuna, ida, lääś ja suunad asukohast/kivist lähtudes. Oskab märgata, meelde jätta ja nimetada ümbritsevaid objekte. Oskab määrata ilmakaarte suundi kivil olevate sõnade järgi. Määrab asukohta enda suhtes: ees-taga, vasakul-paremal. Orienteerub juhendite järgi õuealal. Arendab tähelepanu, mälu, keskendumist, juhise kuulamise ja täitmise võimet. Õpib astuma samme loendades.

Mõisted

Kompass, ilmakaared: põhi, lõuna, ida, lääś.

Seos teiste valdkondadega

Keel ja kõne, mina ja keskkond, matemaatika, liikumine.

Vahendid ja materjalid

Kompass, ilmakaarte kivi või muu vahend, kus on peal suunanooled ja sõnad: põhi, lõuna, ida, lääś. Monokkel/toru läbivaatamiseks. Pill, vile või muu asi heli tekitamiseks.

Tegevuse käik

Esmalt tutvustatakse ilmakaarte nimetusi ja asukohta kompassi ja vahendi abil. Seejärel otsustatakse, kas lapsed hakkavad sooritama ülesandeid kõik korraga omaette tegutsedes või kahekesi paaris (lapsed ütlevad siis üksteisele, mida nad nägid). Lepitakse kokku, et

märguandeks on helisignaal. Kuulatakse signaali kõla. Ülesande/juhise mõistmise kinnitamiseks võib alustada ühe lapse, paari või täiskasvanu näidis sooritusega.

Tegevused

Astu 5 sammu põhja suunas, vaata ja jäta meelde kolm asja, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Astu 6 sammu lõuna suunas, vaata ja jäta meelde kaks asja, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Astu 7 sammu lääne suunas vaata ja jäta meelde üks asi, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Astu 4 sammu lääne suunas, vaata ja jäta meelde kaks asja, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Hüppemäng (koosjalu paigalhüpe) juhise järgi: “põhi, lõuna, ida, lääś.” ”hüppa lõuna (põhja, ida, lääne) poole!” Hüppe suuna/ilmakaare nimetuse võib öelda täiskasvanu või laps.

Tegevused koolieelikutele

Tegevuse nimi/teema

Tähematk

Vanus

Koolieelikud

Kestus

2 tundi

Eesmärk

Laps tunneb rõõmu liikumisest, laps märkab muutusi looduses vastavalt aastaegade vaheldumisele, laps tunneb tähti, laps oskab määrata hääliku asukohta sõnas, laps nimetab ette antud häälikuga algava või lõppeva sõna.

Mõisted

Pungad, ilm, tähed, puujuurikad

Seos teiste valdkondadega

Tegu oli lõimitud õppetegevusega, kus oli midagi igast ainevaldkonnast. Sh ka muusika.

Vahendid ja materjalid

Matkale sai iga laps lasteaia köögist kaasa võileiva ja kõrrejoogi. Igal lapsel oli selle kandmiseks kaasas oma pisike seljakott, tähed sai üles pildistatud telefoniga

Tegevuse käik

Läksime lastega lähedal asuvasse metsa/terviserajale kevade märke otsima ja loodust uurima. Otsisime pungasid, kevadisi lilli, lootsime näha mõnda putukat, vestlesime ilmast. Tähematk sai sellest käigust juhuslikult. Nimelt leidis üks lastest metsa all ringi vaadates puujuurikatest y tähe. Uurisime koos teiste lastega seda ja püüdsime mõelda välja kas teame mõnda sõna, kust selle tähe leida võib. Ei tulnud ühtki sõna pähe, aga ühele poisile meenus, et meil on rühmas tüdruk nimega Sonya ja tema nimes on see täht täitsa olemas. Edasi rännates hakkasid ka teised lapsed märkama tähti ning omal algatusel

leitud tähega algavaid sõnu ja nimesid ütlema. Suunasime lapsi ütlema/leidma ka sõnu, mis on seotud kevadega või sellega, mida me metsas näinud oleme. Lastele meenus meie rühma etendus „loomabeebits“. Nad püüdsid loodusest tähte leides tuletada meelde mis salm oli selle tähega loomabeebitsas. Nt. Urukoer on meie Max, armas kõverjalgne taks.... Vahepeal leidsime platsi, kus sai kenasti ära süüa oma võileiva, puhata jalga. Tegime vaikuse pausi ja kuulatasime hetkeks looduse hääli. Lapsed kuulsid tuult, oksade raginat, erinevate lindude hääli ja kõrval istuva lapse nohinat. Võileib söödud, said lapsed looduslikest materjalidest kunsti teha. Mida ja kuidas, seda valis iga laps ise. Nii tekkisid teosed käbidest, kividest, oksajuppidest ja ka oksaga maapinnale tehtud joonistused. Iga laps kirjutas vabalt valitud abivahendeid kasutades metsa alla oma nime. Enamus kasutas selleks käbisid. Lapsed, kellel ei õnnestunud loodusest tähti leida, said nüüd neid ise moodustada, kombineerides olemasolevat oma leituga. Lapsed tegid enamasti tähti, mida veel leitud ei olnud. Peale pausi jätkus tähtede otsimine ja luuletuste lugemine kuni lasteaeda tagasi jõudmiseni. Lapsed nautisid matka, ega tundnud väsimust. Nad olid tähtede otsimisest nii innustunud, et neil oli kahju lasteaeda naasta. Õppeaasta lõpus jõudis meie tähematk top 10 lemmikute lasteaiapäevade sisse.

Uni oli sellel päeval eriliselt magus ja iga laps rääkis õhinaga õhtul vanematele meie päevast nii, et nemadki olid elevil. Kaks peret võtsid meie tähematka eeskujuks ja tegid koos ühise tähematka ja tänasid meid hea idee eest. Tänu kuulus siinkohal siiski lastele. Sellest käigust sai meie rühm oma seinalle imelise uue tähestikurea. See tähematk mõjus eriti innustavalt lastele, kel huvi tähtede ja lugemise vastu seni leigevõitu oli olnud.

Tegevuse nimi/teema

Putukad

Vanus

Koolieelikud

Kestus

45 minutit

Eesmärk

Laps õpib tundma putukate elu ja saab grupitöö kogemuse

Mõisted

Tundlad, rindmik, keha, tiivad

Seos teiste valdkondadega

Matemaatika, keel ja kõne, kunst, mina ja keskkond

Vahendid ja materjalid

Luup, purk, traat, väikesed karbid puu- või juurviljatükikestega

Tegevuse käik

Õppekäigule lasteaia läheduses asuvasse parki ja vaatame, kas putukad on talveunest ärkanud. Täiesti juhuslikult leiame kännu ja leiame mõnusa koha istumiseks. Ja putukate otsimiseks. Tekitame arutelu ja uurime mida lapsed teada soovivad, mis meelde võiks jätta ja mida nad veel teada tahaksid. Tähtsuse mõistmine uurime luubiga putukate välimust. Putukate keha koosneb peast, rindmikust ja tagakehast. Pea külgedel on küll suured silmad, kuid putukad näevad väga halvasti, ka ei kuule nad. Kompimismeel on aga üliarenenud, suured tundlad on mõeldud nii kompimiseks kui haistmiseks.

Mäng: proovime meie ka, kas ainult kompimise teel suudame arvata, mis meil käes on. Lapsed seisavad ringis, käed selja taga. Õpetaja paneb lapsele pihku käbi, kivi, oksa või sule. Lapsed püüavad ära arvata, millega on tegu.

Meisterdamine iga laps teeb endale traadist peavõru ja kinnitab sellele sobivad oksad tundlateks.

Mäng: piiratud maa-alale on eelnevalt peidetud karbikesed puu – või juurviljadega. Meie oleme nüüd mängult putukad ja hakkame toitu otsima. Kes midagi söödavat leiab, peab kohe teised putukad kohale kutsuma ja toitu nendega jagama.

Kokkuvõte ja tagasiside

Mäng jah ja ei • lepime kokku, kus asub jah ja kus ei punkt. Õpetaja ütleb erinevaid väiteid käsitletud teema kohta ja lapsed liiguvad vastavalt kas jah või ei punkti.

Õpetaja tagasiside

Lapsed saavad tegevuse käigus teadmisi putukate välisehitusest ja elukorraldusest. Mõistavad, et sipelgad on ühed tähtsamad töömehed, kes looduses korda loovad. Lastel kinnistub pikkuste võrdlemisoskus ja suurenevad teadmised.

Õppekäik Tolli metsa looduse õpperajal

Vanus

Koolieelikud

Kestus

1 tund ja 45 minutit

Eesmärk

Muutuste ja erinevuste märkamine õpperajal ja metsas (mis on praegu erinevat viimasest metsas käigust saadik jaanuaris?). Leia metsas ja looduses peagi saabuva kevade märke. Laps oskab leida kuusepuule olulised tunnused. Lehtede ja varte järgi taimede nimetamine (metsmaasikas, pohla- ja mustikavarred, jänese kapsas). Lapsele saab omaseks hoidlik suhtumine metsa ja loodusesse üldse.

Mõisted

Segamets, okaspuu - kuusk, toitumisahel, metsas kasvavad olulised taimed.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine, matemaatika

Vahendid ja materjalid

luubid. Oksad. Käbid.

Tegevuse käik

Matkame metsa. Metsa jõudes ütleme talle „tere”. Väike einestamine ja sooja tee joomine enne uurima ja tegutsema asumist. Metsas püüame märgata looduses tekkinud muutusi alates meie viimasest metsas käigust jaanuari lõpus. Leiame kevade märke. Kas neid üldse on? Millised puud kasvavad meie peatuskohas? Siin on okaspuud - kuused. Need on väga kõrged. Okaspuul on okkad. Vaatleme kuuseokkaid maha kukkunud kuuseoksal. Metsas on ka maha langenud puid. Mis võib olla nendega juhtunud, et on täiesti maha

kukkunud või ainult osaliselt? Leiame pohla- ja mustikavarsi, metsmaasikalehti. Neid on palju. Mis marjad sinna suvel kasvavad? Kas mäletad eelmisest suvest? Jänesekapsalehed - need ei kõlba praegu süüa. On vanad. Kui kasvavad uued, võib jälle süüa. Uurime luupidega samblikku puudel, sammalt maapinnal. Kas leiame putukaid? Ämblikke? Jaanuaris nägime ämblikku. Mis värvi ja millised on samblik ja sammal? Katsume käega! Okstest istme meisterdamine.

Kodumäng: lihapirukate (käbide) küpsetamine. Puhkamine okstest istmel ja istumispuul. Tee joomine: termosest võtavad tüdrukud ise tassidesse lasteaiast kaasa võetud teed.

Tasakaaluharjutused maha langenud puul- hoia tasakaalu! Ära kuku! Ettevalmistus tagasiminekuks lasteaeda: seljakotid selga, tekkinud prügi kilekotti ja kaasa! Metsast lahkudes ütleme metsale „nägemist”. Näeme jälle!

Kokkuvõte ja tagasiside

Leidsime peagi saabuva kevade märke metsas käigu ajal. Võrdlesime märtsikuu alguse metsa jaanuari lõpu metsaga. Mõisted segamets, okaspuu ja plaanis olnud metsataimed said nimetatud. Kirjeldasime sammalt, samblikku, kuusepuu koort, kuuseokaste paigutumist kuuseoksal. Toitumisahela mõiste kinnistasime: suuremad linnud saavad tihti saagiks väiksemad. Meie oleme metsas külalised ja suhtume metsa ja loodusesse hoidlikult. Oma prügi viime alati kaasa!

Tegevuse nimi/teema

„Põhi ja lõuna“

Vanus

Koolieelikud

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps: saab teada põhiilmakaarte nimetused põhi, lõuna ja teab kuidas neid määratakse kompassiga, saab teada põhja ja lõuna suuna lasteaia mänguväljakul.

Mõisted

Kompass, põhi ja lõuna.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine, matemaatika.

Vahendid ja materjalid

Pildid või mänguloomad

Põhjamaa: hüljes, morsk, jääkaru, sinivaal jne. Lõunamaa: elevant, lõvi, kaamel, krokodill jne. Kompass, kaks nööri (ca 2m), käsikompass, telefonikompass.

Tegevuse käik

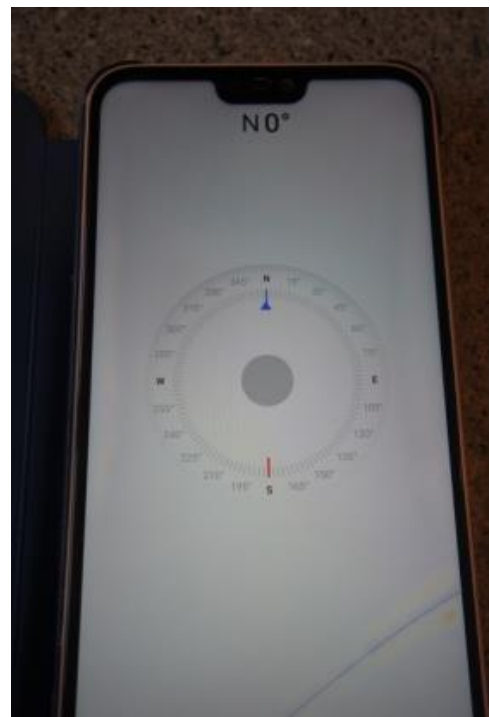
Lapsed: kas teile meeldib joosta? Kas teile meeldib mängida? Kas teile meeldib targaks saada? Kas teile meeldivad loomad-linnud ja loodus? Täna me seda teiega koos teemegi, kui meeldib! Kuhu rändlinnud talveks lendavad? Lõunamaale. Kus poole nad lendavad, seda saame teada kompassilt. Vaatame suunda ja osutame lõuna suunas. Kus elab jääkaru? Põhjamaal. Ka seda suunda saame teada kompassilt. Osutame põhja suunas.

Tegevused

Liikumismäng: „kuldnokad, toonekured, pääsukesed lendavad sügisel lõunamaale ja kevadeks meile eestisse tagasi“ Selles kohas, kus seisame on eesti. Lõunamaa on mägi. Igaüks saab otsustada, mis lind ta on. Märguanne: „sügis!“- lendavad linnud mäele ehk lõuna poole. Märguanne „kevad!“- lendavad siia kohta tagasi ehk põhja poole. Õppemäng: „põhjapoolus ja lõunapoolus“ Tähistamine: põhjapoolusele panema maha nõörist ringi. Lõunapoolusele samuti ringi. Ettevalmistus: vaatame ja ütleme, mis loomad siin kastis on ja kus nad elavad: põhjamaal või lõunamaal. Käik (ühisstartist märguandega): Igaüks saab looma ja otsustab, kuhu ta selle looma viib. Järelkontroll (ühisstartist märguandega): Kõik poisid jooksevad põhjapoolusele ja otsustavad, kas seal on õiged loomad ja võtavad kõik kaasa ning asetavad vastavasse kasti põhi. Kõik tüdrukud jooksevad lõunapoolusele ja otsustavad, kas seal on õiged loomad ja võtavad kõik kaasa ja panevad kasti lõuna.

Tagasiside

Lapsed räägivad, mis loomi nad nägid ja kas need olid õigel poolusel.

Tegevuse nimi/teema

Põhi ja lõuna suund

Vanus

Koolieelikud

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps saab teada suunamõisted: põhja ja lõuna, saab teada põhja ja lõuna suuna, saab teada, et põhja ja lõuna suunda määratakse kompassinõela noole järgi, teab põhja- ja lõunapooluse loomi, õpib kirjutama tähti ja sõnu, harjutab jooksu teistega kokku pörkamata ja tõuklemata edasi-tagasi suunal. Arendab kiirust, jõudu ja tähelepanu.

Mõisted

Põhi ja lõuna, põhja- ja lõunapoolus, põhja - jäämeri ja lõuna-jäämeri, põhja ja lõunapooluse loomad: hüljes, jääkaru, morsk, muskusveis, sinivaal, mõõkvaal.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, keel ja kõne, liikumine.

Vahendid ja materjalid

2 nööriõõri, kompass, helisignaal, pildid loomadest.

Tegevuse käik

Mängime põhja- ja lõunanaba mängu? Põhjanaba asub põhja suunas? Kuidas saame teada, kus on põhja suund? Vaatame kompassinõela, mille teravik/n täht näitab alati põhja/nord suunda.

Läheme põhja suunas. Otsustame, kus see naba võiks olla ja kujundame nööri naba, kuhu mahuvad kõik lapsed sisse. Kirjutame juurde sedeli põhi. Lõunanaba asub lõuna suunas. Kuidas saame teada, kus on lõuna suund? Vaatame kompassinõela, mille

teraviku/n tähe vastassuund näitab lõuna suunda. Läheme lõuna suunas ja otsustame, kus asub lõunanaba ning asetame maha nõõrisõõri. Kirjutame juurde sõna lõuna. Kus asub eesti? Lõuna- ja põhjanaba keskel. Liigume keskele.

Tegevused

Liikumis-/jooksu-/võistlusmäng “põhjanaba ja lõunanaba” Reisijuht (üks laps) ütleb, kuhu ja kuidas me jookseme/reisime/liigume. Alguses õpetaja, pärast lapsed: “reisime lõuna/põhjanabale joostes/hüpates/ lennukiga/rongiga...” Näiteks: „kõik poisid jooksevad põhjanabale, puudutavad naba/sõõri sees olevat maad ja jooksevad tagasi, tüdrukud lõunanabale ja tagasi“. Õppemäng: „lõuna- ja põhjapooluse loomad“. Õpetaja näitab loomi või pilte ja küsib, kus need elavad. Põhjapooluse põhja - jäämeres ja saartel elavad: jääkaru, morsk, muskusveis, hüljes. Lõunapooluse lõuna-jäämeres elavad: pingviin, hüljes, sinivaal, mõõkvaal. Pildid/loomad viiakse põhja- või lõunanaba sõõri.

Tegevuse nimi/teema

Põhi, lõuna, ida, lääs

Vanus

Koolieelikud

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps: saab teada põhiilmakaarte nimetused põhja, lõuna, ida, lääsi ja suunad asukohast/kivist lähtudes, oskab märgata, meelde jätta ja nimetada ümbritsevaid objekte, oskab määrata ilmakaarte suundi kivil olevate sõnade järgi, määrab asukohta enda suhtes: ees ja taga, vasakul-paremal, orienteerub juhendite järgi õuealal, arendab tähelepanu, mälu, keskendumist, juhise kuulamise ja täitmise võimet, õpib astuma samme loendades.

Mõisted

Kompass. Ilmakaared: põhja, lõuna, ida, lääsi.

Seos teiste valdkondadega

Keel ja kõne, mina ja keskkond, matemaatika, liikumine.

Vahendid ja materjalid

Kompass. Ilmakaarte kivi või muu vahend, kus on peal suunanooled ja sõnad: põhja, lõuna, ida, lääsi. Monokkel/toru läbivaatamiseks. Pill, vile või muu asi heli tekitamiseks.

Tegevuse käik

Ettevalmistus, huvi äratamine, kokkulepped, juhised: 1.esmalt tutvustatakse ilmakaarte nimetusi ja asukohta kompassi ja vahendi abil. 2.seejärel otsustatakse, kas lapsed hakkavad sooritama ülesandeid kõik korraga omaette tegutsedes või kahekesi paaris (lapsed ütlevad siis üksteisele, mida nad nägid). 3. Lepitakse kokku, et märguandeks on helisignaali. Kuulatakse signaali kõla.

Ülesande/juhise mõistmise kinnitamiseks võib alustada ühe lapse, paari või täiskasvanu näidissooritusega.

Tegevused

Astu 5 sammu põhja suunas, vaata ja jäta meelde kolm asja, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Astu 6 sammu lõuna suunas, vaata ja jäta meelde kaks asja, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Astu 7 sammu lääne suunas vaata ja jäta meelde üks asi, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Astu 4 sammu lääne suunas, vaata ja jäta meelde kaks asja, mis paistab! Helisignaali kuulates kõnni tagasi ja ütle seda õpetajale või paarilisele! Õppemäng. Hüppemäng (koosjalu paigalhüpe) juhise järgi: “põhi, lõuna, ida, lääs.” ”hüppa lõuna (põhja, ida, lääne) poole!” Hüppe suuna/ilmakaare nimetuse võib öelda täiskasvanu või laps.

Tegevuse nimi/teema

Looduse ratas

Vanus

Koolieelikud

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps avastab ja uurib ümbritsevat loodust. Laps tunneb ja teab värvusi. Laps tunneb ja teab looduses kasvavaid taimi. Laps tegutseb koos teiste rühmakaaslastega ühise meeskonnana. Laps veerib kokku 1-2 silbilisi sõnu (koolieelikud).

Mõisted

Looduskeskkond

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, matemaatika, keel ja kõne

Vahendid ja materjalid

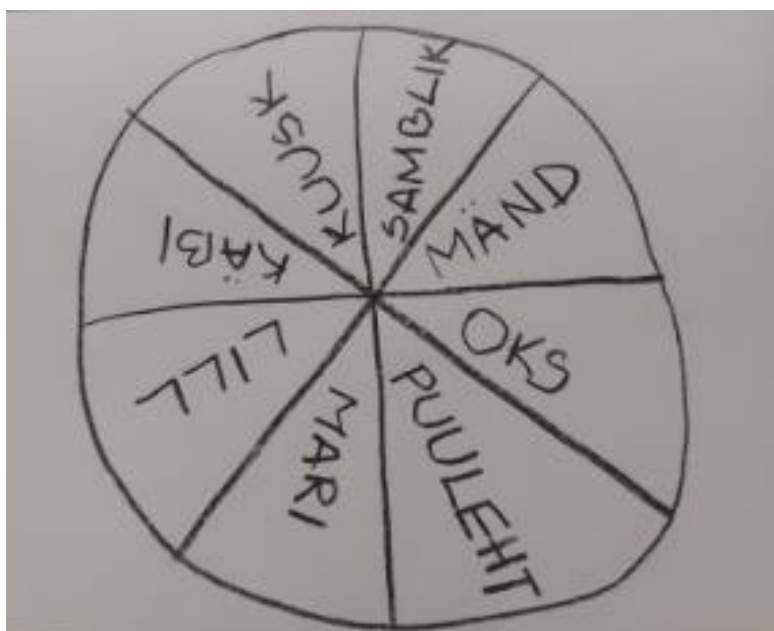
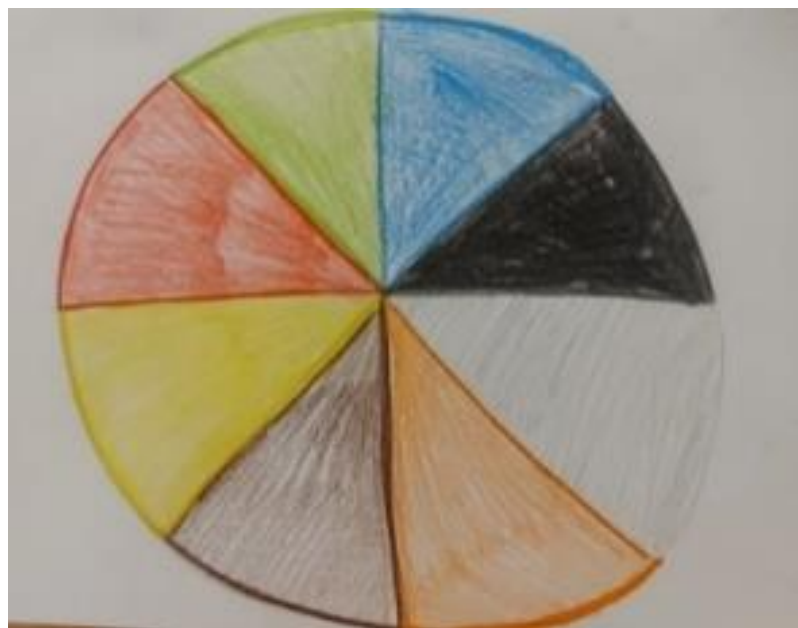
Papist või muust tugevast materjalist valmistatud ring, kuhu peale on tehtud sektorid, pesulõksud

Tegevuse käik

1. Variant: värvi ratta abil hakatakse ümbritsevast loodusest (park, mets, lasteaia ümbrus jm) otsima esemeid, taimi jne, mille värvused kattuksid värvirattal olevate omadega. Iga leitud eseme/taime leidmisel saavad lapsed panna pesulõksu värvirattal õige koha peale (nt kui leitakse tammetõru, siis pannakse pesulõks pruuni värvi juurde jne). Otsimine looduses käib väikestes gruppides (3-4 last). Võib lasta otsida neil ka aja peale ja vaadata palju keegi jõudis pesulõkse aja lõppedes oma värvirattale koguda.

2.Variant: värvide asemel on ratta peal pildid erinevatest esemetest/taimedest, mida looduses leida võib (kastan, oks, puuleht, lill, mänd, kuusk jne).

3.Variant (koolieelikutele) rattale on kirjutatud sõnad loodusest leiduvatest esemetest/taimedest, et lisaks ümbritseva keskkonna uurimisele ning avastamisele harjutada ka lugemist.

Tegevuse nimi/teema

Ümbritsev loodus

Vanus

Koolieelikud

Kestus

45 minutit

Eesmärk

Laps tunneb tuttavaid puuvilju, köögivilju, kahepaikseid jne. Laps oskab nimetada erinevate puuviljade, köögiviljade, kahepaiksete jm kasvukeskkondi. Laps kirjeldab üksi või täiskasvanu abiga antud olupilti.

Mõisted

Kasvukeskkond

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, matemaatika, keel ja kõne

Vahendid ja materjalid

Puidust alused, kivid, guašš - või akrüülvärvid

Tegevuse käik

Räägime, milliseid erinevaid puuvilju, köögivilju, taimi jm meil kasvavad ning millised on nende kasvukeskkonnad. Vaatame ümbritsevas looduses (lasteaia õueala, mets jne), milliseid nimetatud asju me leiame. Lastele pannakse ette kõik kivid ja puidust alused, kuhu on erinevad kasvukeskkonnad peale joonistatud. Laste ülesandeks on rühmitada kivid õige aluse peale vastavalt sellele, kus kivile joonistatud ese (puuviljad, köögiviljad, seen, mustikas jne) või olend (kala, konn, part) kasvab/elab. Igale alusele mahub täpselt 4 kivi, ükski ruudu koht puidul ei tohi tühjaks jääda.

Lapsed valivad pimesi ühe kivi endale. Üks haaval hakkavad nad enda kõrval olevale lapsele kirjeldama, mis nende kivil on. Kui kõrval olev laps arvab õigesti jääb viimasena tema ülesandeks paigutada kivi õigele puidust alusele.

Tegevuse nimi/teema

„Otsime aja peale“

Vanus

Koolieelikud

Kestus

60 minutit

Eesmärk

Laps tunneb ja teab erinevaid looduses kasvavaid taimi. Laps avastab ja uurib ümbritsevat loodust. Laps loendab ja rühmitab esemeid.

Mõisted

Looduskeskkond

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, matemaatika, liikumine

Vahendid ja materjalid

Munakarbid, väikesed pildid looduses leiduvatest taimedest, andidest jne

Tegevuse käik

Lapsed viiakse loodusesse (park, mets, võib ka lasteaia ümbrus olla). Enne kui mäng hakkab arutatakse kõik koos, millised taimed meil looduses kasvavad, milliseid ande loodus meile annab jne. Seejärel jagatakse iga ühele või paari peale üks munakarp, kus sees on erinevad pildid looduses leiduvatest taimedest, andidest jne (pohl, kastan, tammetõru, võilill), mida on vaja üles leida ja karbis õigesse kohta panna. Lastele antakse ka aja limiit, mille võib õpetaja ise valida. Kui aeg on läbi kogunevad kõik kokku ja iga laps või paar loeb kokku mitu kohta neil munakarbis täidetud on. Kellel on kõige rohkem on võitnud.

Tegevuse nimi/teema

Hobukastan erinevatel aastaaegadel

Vanus

Koolieelikud

Kestus

45 minutit

Eesmärk

Laps seostab muutusi looduses aastaaegade vaheldumisega ning oskab neid kirjeldada. Laps ütleb, mis aastaajal valmivad viljad. Laps nimetab leht- ja okaspuude (mis ei ole viljapuud) vilju (nt kastanimuna). Laps teab puu ülesehitust.

Mõisted

Puu ülesehitus, viljad, looduse muutused vastavalt aastaaegadele.

Seos teiste valdkondadega

Mina ja keskkond, kunst.

Vahendid ja materjalid

savi, pva liim, puidust varras, pott mullaga

Tegevuse käik

Vaatlus toimub suvel, sügisel, talvel ja kevadel. Lapsed vaatlevad lasteaia territooriumil asuvat hobukastanipuud. Enne vaatlusele asumist tutvustab õpetaja lastele kuidas kastanipuu kasvama hakkab (kastanimuna on kastanipuu vili. Kui kastanimuna idaneb, sünnib temast väikene puu). Õpetaja tuletab meelde puu ülesehitust ning räägib aastaaegadele vastavalt, mis puuga juhtub. Talvine kastanipuu vaatlus: Lapsed vaatlevad puud, puul ei ole lehti. Vaatleme puuvõra ja katsume puukoort. Näeme, et puul on palju punge, mis ootavad päikest, et üles ärgata. Puhkemata kevadised pungad on kleepuvad.

Kui pungad lähevad lahti, ilmuvad nähtavale väikesed lehed. Talvine mäng: lapsed saavad teha lumest puu, oksad küljes.

Kevadel kastanipuud õitsevad. Lapsed saavad katsuda, vaadelda ja nuusutada õisi. Tasapisi muutuvad õied väikesteks kastanimunadeks. Lapsed vaatavad/tuvastavad kas juba on näha kastanimune. Kevadine katse: lapsed panevad ise kastanimuna idanema mulla sisse, proovivad ise kastanipuud kasvatada.

Suvel paisuvad kastanimunad järjest suuremaks. Kastanimunal on ümber roheline ogaline kest. Lapsed märkavad kastanimune. Puu on lehtes ja roheline.

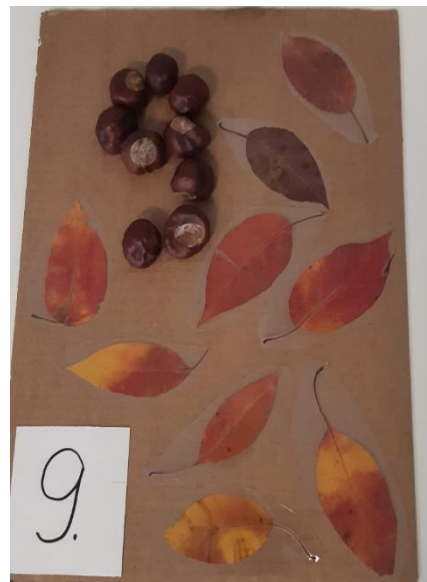
Sügise hakul kukuvad kastanimunad puult alla. Sügisel muudab puu värvi ja vaikselt langevad lehed puudelt maha.

Meisterdamine: *lapsed korjavad kastanimune, et nendest meisterdada üks vahva ussike.

Lapsed korjavad värvilisi lehti ja teevad lehtedest varda otsa lehe ussikese. Lapsed meisterdavad vanavanematepäevaks savist tassialuse (rullida savi peale kastanileht ja see pva liimiga katta, lasta kuivada).

Kokkuvõte

Lapsed vaatlevad kastani puud terve aasta vältel. Lapsed teavad puu ülesehitust. Nad märkavad erinevusi aastaaegade järgi, talvel ei ole puul lehti, hakkavad tulema pungad. Kevadel näevad lapsed, et pungadest tulevad lehed, puu hakkab muutuma roheliseks ja tulevad õied. Suvel näevad lapsed kastanimunade kasvamist. Sügisese vaatluse käigus näevad lapsed, et kastanimunad kukuvad puu otsast alla. Lapsed saavad aru, et puu valmistub talveks, laseb lehed alla. 6-7. Aastastele lastele on antud vaatlus väga huvitav ja silmaringi laiendav.

Tegevuse nimi/teema

Eesti

Vanus

Koolieelikud

Kestus

2 tundi

Eesmärk

Laps: oskab nimetada riiklikke pühi (vabariigi aastapäev); -nimetab ja tunneb eesti riigi- ja rahvussümboleid; -teab, kuidas käituda lipu heiskamise ja hünni kõlamise ajal; -leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid; -tunneb kujundeid ring, kolmnurk, ruut ja ristkülik - peab kinni kokkulepitud mängureeglitest - tegutseb uudses olukorras täiskasvanu juhendamise järgi

Mõisted

Trikoloor, rändlinnud

Seos teiste valdkondadega

Keel ja kõne, mina ja keskkond, kunst, matemaatika, liikumine, muusika

Vahendid ja materjalid

Lipp

Tegevuse käik

Hommikuringis sai lastega vaadeldud erinevaid eesti riigi ja rahvuslikke sümboleid (lipp, vapp, rahvuslind ja –lill). Korraldi üle värvide nimetused, mida sümboolid sisaldasid ning värviti teemakohaseid pilte. Lipu nimetus –trikoloor, oli kõigile tundmatu ning vajab mitmekordset õpitu kinnistamist. Jalutama minnes said lapsed ülesandeks otsida kõikjalt trikoloori värve. Oli üllatav näha kuidas kogu rühm hoogu sattus ning vaatlustulemused

olid lühikese jalutuskäigu jooksul parki, üllatavalt head (parklas seisvatelt autodelt, liiklusmärgid, maha visatud suitsupakk).

Liiklusmärkide kujud olid küll suhteliselt sarnased, kuid eelnevalt õpitu põhjal suudeti siiski vahet teha ruudu- ja ristkülikukujulisel märgil. Selgus, et trikoloori värve oli lastel võimalik leida ka iseenda riietusest. Pargis moodustasid lapsed, kätest kinni hoides erinevaid kujundeid, millest ringi moodustamine oli kõige lihtsam. Nurgeliste kujundite moodustamine oli keerulisem ja aega nõudvam ning vajas õpetajate selgitusi, aga hakkama saadi. Peale kujundite moodustamist soovisid lapsed mängida mängu „kallista puud“ ja kuna õpetajal oli kogemata ka vile kaasas, siis nende soov täituski. Peale seda korraldati üle juba varasemalt õpitu rändlindude kohta ning mängiti rahvapärimuslikku mängu „haned, luiged, tulge koju!“ Peale pargis viibimist, osaleti EV 103 aktus-kontserdil, mis toimus samuti õues. Loomulikult alustati üritust hünni laulmisega ning seejärel esineti ise ja kuulati teiste rühmade laste esitusi.

Kõik eesmärgid said täidetud ja lasteaia juures lehvivat lippu nähes hõigati, et näe trikoloor. Vähemalt sellel päeval saadi uus sõna selgeks – selleks, et see ka kinnistuks tuleb kindlasti ka tulevikus seda kasutada.

